

SPRAVODAJ

2021 / 2

obce Most pri Bratislave

PRÍHOVOR STAROSTU OBCE

Vážení občania,

v tomto čísle Spravodaja obce Most pri Bratislave Vás chcem informovať o projektoch ktoré už boli v obci zrealizované, naplánované, informácie z rokovaní s predstaviteľmi Bratislavského samosprávneho kraja.

V dňoch 4. – 5. 9. 2021 sa napriek zložitej pandemickej situácii uskutočnila v našej obci „Rozlúčka s letom“. Vystúpenie kapiel HEX, Gladiator, Iné Kafe v sobotu vytvorilo vynikajúcu atmosféru a verím, že ich fanúšikovia si prišli na svoje. Nedeľa bola určená pre deti a skôr narodených. V roku 2022 by sme chceli takúto akciu pripraviť opätovne, ak to situácia ohľadne COVIDU-19 dovolí. Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na príprave tohto podujatia.

Spolu so starostom obce Zálesie som sa zúčastnil rokovania na Bratislavskom samosprávnom kraji. Predmetom rokovania bolo vybudovanie cyklotrasy Vrakúňa – Most pri Bratislave – Zálesie – Malinovo. Bolo dohodnuté, že Bratislavský samosprávny kraj prevezme od oboch obcí projekty, zabezpečí financovanie a aj vybudovanie tejto cyklotrasy.

Dňa 24. 8. 2021 24 obcí vyhlásilo spoločné verejné obstarávanie na predmet zákazky „Zber a nakladanie s komunálnymi odpadmi“. Predpokladaná hodnota zákazky pre všetky obce bola na úrovni 18 miliónov EUR na obdobie 5 rokov. Súťažné podklady si vyžiadali dve spoločnosti. Ponuku zaslala jedna spoločnosť – AVE SK odpadové hospodárstvo s. r. o.. Ich ponuka prekročila predpokladanú hodnotu zákazky viac ako dvojnásobne. Na základe tohto neprijateľného návrhu bolo verejné obstarávanie zrušené dňa 24. 11. 2021.

Dňa 16. 12. 2021 bolo vyhlásené nové verejné obstarávanie. Záujemcovia mohli predkladať ponuky v lehote do 14. 1. 2021. Jedna spoločnosť zaslala pripomienku k vyhlásenej výzve. Pripomienka bola akceptovaná a lehota na predkladanie ponúk bola predĺžená do 14. 2. 2022. Súťažné podklady si vyžiadali opäť dve spoločnosti.

V základnej škole bol zrealizovaný projekt „Budovanie a zlepšenie technického vybavenia odborných učební“ - biologicko-chemickej a polytechnickej učebne. Projekt pozostával z dvoch častí. Prvou boli stavebné úpravy, druhou vybavenie učební nábytkom, didaktickými pomôckami, IKT technikou – interaktívna tabuľa, dataprojektor, počítač + aplikačný software. Na projekt boli použité finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a z rozpočtu obce.

Obec dala spracovať statické posúdenie budovy základnej školy na Športovej ulici, v ktorom statick na záver konštatuje, že predmetnú budovu je možné z hľadiska staticky nadstaviť o jedno podlažie. Pred návrhom konštrukcie nadstavby bude nevyhnutné existujúce konštrukcie podrobne preskúmať a vyhodnotiť skutočnú únosnosť murovaných pilierov.

V mesiaci október 2021 som sa obrátil listom na podpredsedníčku Bratislavského samosprávneho kraja pre oblasť dopravy PhDr. Ožvaldovú, v ktorom som ju požiadal o informáciu, kedy sa bude realizovať rekonštrukcia ciest II/572, III/1053 v našej obci, vrátane križovatky v časti Studené. Odpoveď na môj list nájdete na nasledujúcej strane.

Na Viktorínke bolo nevyhnutné vybudovať oplotenie detského ihriska, pretože napriek osadeným tabuľkam „Zákaz vodenia psov“ tento nie je dodržiavaný. Je potrebné si uvedomiť, že celá Viktorínka je určená pre relax, oddych, šport ľudí a nie na venčenie psov.

Ďakujem Ing. Zuberecovi za prípravu podkladov a spracovanie žiadosti o dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja na projekt „Cykloostrovček pohoda“. V prípade schválenia dotácie obec vybuduje v roku 2022 pri cyklotrase Studené – Most pri Bratislave od-dychové miesto, na ktorom osadí zámkovú dlažbu, betónový stôl a lavičky, smetný kôš, stojany na bicykle, solárne lampy a náučnú tabuľu.

Obec podala na Riadiaci orgán Operačný program Kvalita životného prostredia žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku na projekt „Triedený zber odpadov v obci Most pri Bratislave“. Dotáciu žiadame na zakúpenie traktora s čelným nakladačom, drtiča konárov, traktorovej vlečky a 3 ks kontajnerov o objeme 7 m³.

V roku 2022 prajem všetkým obyvateľom obce najmä veľa zdravia, pohody, osobných aj pracovných úspechov.

Ing. František Masný, starosta obce

ROZANA - mobilný obecný rozhlas
čítajte na str. 3

Porovnanie odpadov za rok 2020 a 2021
čítajte na str. 5-7

Nový zálohový systém
čítajte na str. 8-9

BSK INFORMUJE - REKONŠTRUKCIA CIEST

Bratislavský
samosprávny
kraj

Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
Odbor dopravy

OBEC MOST PRI BRATISLAVE	
900 46 Most pri Bratislave 96	
Došlo dňa: 06 -12- 2021	RZ/ZN-LEC:
Č. záznamu: 5003/2021	
Prílohy/lysty:	Prílohy/lysty: st.

Obec Most pri Bratislave
Most pri Bratislave 96
900 46
Most pri Bratislave

Váš list číslo/zo dňa
4808/2021 /

Naše číslo
10013/2021/PK-28
38420/2021

Vybavuje/linka
Ing. Beáta Kristínová/
0248264190

Bratislava
30. 11. 2021

Vec: Rekonštrukcia ciest v obci Most pri Bratislave – odpoveď

Dňa 25.10.2021 bola na tunajší úrad doručená žiadosť o informáciu k rekonštrukciám ciest v obci Most pri Bratislave, vrátane riešenia okružnej križovatky ciest III/1053 a II/572.

Súčasťou investičného plánu na rok 2022 je aj realizácia recyklácie za studena na ceste III/1053 Studené – Tomášov.

Zároveň v rámci projektovej dokumentácie sú zahrnuté finančné prostriedky na aktualizáciu projektovej dokumentácie pre realizáciu stavby: Rekonštrukcia cesty II/510 a Rekonštrukcia cesty II/572. Vzhľadom na rozsah prác na rekonštrukcii komunikácii, vrátane odvodnenia a finančných nárokov na práce predpokladáme zahájenie prác v roku 2022 s ukončením v nasledujúcom roku 2023.

Križovatka ciest III/1053 a II/572 bola súčasťou materiálu: Konceptia zvyšovania priepustnosti a bezpečnosti vybraných križovatiek. Predmetná koncepcia bola odovzdaná na náš úrad dňa 29.10.2021. Na základe predloženej koncepcie pristúpi Bratislavský samosprávny kraj v roku 2022 k projektovej dokumentácii križovatky, vrátane všetkých povolení a prípadných výkupov pozemkov. Realizácia bude po získaní stavebného povolenia.

Investičný plán je súčasťou návrhu rozpočtu, ktorý bude predložený na rokovanie Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja dňa 17.12.2021.

S pozdravom

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
ODBOR DOPRAVY
SABINOVSKÁ 16, P.O.BOX 106
820 05 BRATISLAVA 25
IČO: 36 06 36 06
-17-

Mgr. Michal Halabica

riaditeľ odboru

Na vedomie: Správa ciest Bratislavského samosprávneho kraja, Čučoviedková 6, Bratislava

ROZANA - NOVÝ MOBILNÝ SPÔSOB OBEČNÉHO ROZHLASU

Vážení občania, chceli by sme Vás informovať, že 01.04.2022 bude zavedený nový systém zasielania správ a hlásenia v obecnom rozhlase – **program ROZANA**.

ROZANA je mobilný rozhlasovo - informačný software, ktorý bol navrhnutý ako software, dopĺňujúci existujúci rozhlasový systém o nové informačné funkcie.

Základom pre plnú funkciu tohto systému je stiahnutie si mobilnej aplikácie do svojich mobilných telefónov.

MOBILNÁ APLIKÁCIA – je v dnešnej dobe už najbežnejšou formou informovania, rýchlou, časovo nenáročnou a pre mnohých moderných ľudí nevyhnutnou. Pre tých skôr narodených tu samozrejme ostáva forma informovania prostredníctvom hlásenia obecného rozhlasu. Mobilná aplikácia funguje jednoducho:

Občan si nainštaluje aplikáciu do svojho mobilného telefónu, zaregistruje svoje meno, adresu, e-mailovú adresu, telefónne číslo, označí ulicu na ktorej býva a môže dostávať informácie z miestneho úradu prostredníctvom hlásení mobilného telefónu.

Môžete dostávať hlásenia typu:

HLÁSENIA OBEČNÉHO ROZHLASU - tu si môže každý vypočúť všetky hlásenia, ktoré sa hlásili v obecnom rozhlase.

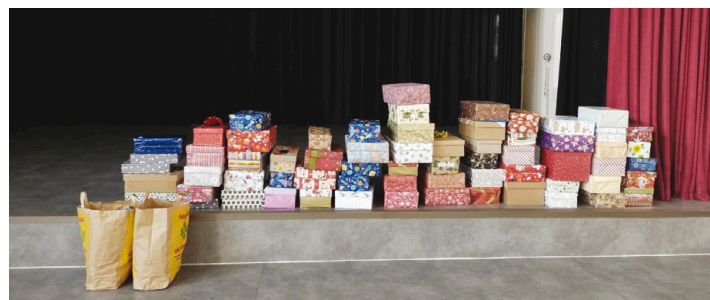
SPRÁVY – sú adresné, určené podľa označenia jednému občanovi, celej ulici, alebo všetkým registrovaným iba pre registrovaných užívateľov. Neregistrovaní návštevníci nemajú umožnené vidieť správy ako registrovaní občania. Správy sa v novom systéme zasielajú ako notifikácia, čo znamená, že túto dostane každý občan hneď ako bola z programu odoslaná.

Občan sa môže zaregistrovať aj prostredníctvom počítača, kliknutím na link pridelený k e-ROZANE na webstránke obce Most pri Bratislave. Po zaregistrovaní a prihlásení si občan môže pozrieť verejne dostupné hlásenia a notifikácie. Niektoré zložky však budú len pre registrovaných a tieto sa sprístupnia až po registrácii.

Žiadame preto občanov, aby si stiahli aplikáciu do ktorej už budú aj v súčasnosti zasielané hlásenia a postupne od 1. 4. 2022 aj notifikácie, aby boli informovaní o dianí v obci. Do uvedeného dátumu budeme ešte zasielať sms (namiesto notifikácie) zo súčasného systému.

ČO SA EŠTE UDIALO V OBCI V ROKU 2021

Každý rok si v obci v mesiaci október pripomínáme a oslavujeme životné jubileá s našimi dôchodcami, ktorí v danom roku oslávia 65, 70, 75, 80 a viac rokov. V roku 2021 nám pandemická situácia nedovolila oslavu našich jubilantov zrealizovať. Preto sme sa vybrali za nimi domov, pri dodržaní všetkých protipandemických opatrení, a k ich životnému jubileu a úctyhodnému veku, sme im odovzdali malý darček – 20 Eurovú poukážku na nákup v spoločnosti Lidl, balíček vitamínov na posilnenie imunity a pozdrav s práním k ich narodeninám. Aj touto cestou im všetkým ešte raz prajeme hlavne veľa zdravia a životného optimizmu.

Obec Most pri Bratislave sa už druhý rok zapojila do aktivity „*Kolko lásky sa zmestí do krabice od topánok*“. Aj toto cestou by sme sa chceli poďakovať našim občanom a občaniam, ktorí nelenili a naplnili krabičky darčekom (niečím sladkým, niečím slaným, niečím voňavým, niečím teplým a malým prekvapením). Krabičiek bolo opäť toľko, že sme mohli obdarovať aj našich seniorov nad 80 rokov, ktorí sa krabičkám náramne potešili. Pri prijímaní neskrývali radosť z toho, že sa nájdu ľudia, ktorí nemyslia len sami na seba, ale s radosťou pripravujú krabičku plnú prekvapení aj pre cudzích ľudí. Ďakujeme v mene obdarovaných.

SPÔSOB TRIEDENIA ODPADU

V OBCI MOST PRI BRATISLAVE, STUDENÉ, TRI VODY, NOVÉ POLIA A ZELENÁ VODA

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD

Zmesový komunálny odpad sa rieši formou **čiernej nádoby** v objeme 120l a 240l. Vývoz sa uskutočňuje na základe nálepiek, ktoré si zakúpite na obecnom úrade počas stránkových hodín. Frekvencia vývozov môže byť týždenná (iba 1100l nádoby - bytové domy, škola), dvojtýždenná a mesačná.

Vývozy sú nasledovné:

Most pri Bratislave - každý utorok (týždenný vývoz - iba 1100 l nádoby - bytové domy, škola), každý párný utorok (dvojtýždenný vývoz), utorok 1x do mesiaca (mesačný vývoz) podľa harmonogramu.

Zelená voda - iba dvojtýždenný vývoz každý párný utorok.

Studené, Tri vody, Nové polia - každý párný pondelok (dvojtýždenný vývoz), pondelok 1x do mesiaca (mesačný vývoz) podľa harmonogramu.

Nádoby je potrebné mať vždy vyložené vonku na ceste (nie vo výklenkoch) od 06:00 hod.. Odporúčame nádoby vyložiť večer pred vývozom.

Veľkosť nádoby	Frekvencia vývozu	Poplatok
120 l	dvojtýždenná	124,80,- eur
120 l	mesačná	57,60,- eur
240 l	dvojtýždenná	249,60,- eur
240 l	mesačná	115,20,- eur
1 100 l	týždenná	2332,00,- eur
1 100 l	dvojtýždenná	1144,00,- eur

Komunálny odpad si môžete prísť riešiť aj pred kolaudáciou. Keď chcete riešiť odpad v priebehu roka (platí iba pre nových občanov), vtedy Vám bude vypočítaná alikvotná čiastka z horeuvedených súm podľa výberu frekvencie vývozu a veľkosti nádoby. Komunálny odpad sa v našej obci platí vždy vo februári. Vtedy je potrebné prísť na obecný úrad a uhradiť odpad na celý rok, pričom smeti máte uhradené od februára do ďalšieho februára nasledujúceho roka.

BIOLOGICKÝ ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD ZO ZÁHRAD

Biologický rozložiteľný odpad zo záhrad (BIO) sa rieši formou **hnedých nádob** v objeme 120l a 240l.

Vývoz sa uskutočňuje **od marca do novembra každý pondelok** (nezávislé od vývozu komunálneho odpadu). BIO nádobu môžete mať maximálne do objemu 240l, čiže buď jednu 240l nádobu alebo 2 ks 120l nádob alebo ak Vám stačí aj 1 ks 120 nádob. Tieto objemy sú zahrnuté v poplatku za komunálny odpad – nedoplácajú sa navyše. Pokiaľ máte záujem mať viac nádob tieto je už potrebné uhradiť.

Každá ďalšia 120l nádoba 40 eur

Každá ďalšia 240l nádoba 80 eur

Do nádoby na BIO môžete vkladať: odpad z verejnej zelene, lístie, trávu, ovocie, zelenia, piliny, čajový a kávový odpad, zemina z kvetov, drevená štiepka z konárov stromov a kríkov.

Biologický rozložiteľný odpad nebude vyvezený v prípade, že odpad bude uložený vo vreciach alebo v krabiciach, ktoré budú mimo smetnej nádoby.

SEPAROVANÝ ODPAD

Separovaný odpad (kovy, tetrapaky, plasty) sa v našej obci rieši IBA formou bielych priesvitných vriec, ktoré dostanete pri vybavovaní vývozu odpadu. Keď sa Vám vrecia minú, treba prísť počas stránkových hodín na obecný úrad a tam Vám budú vrecia vydané. Do jedného vreca dávate extra papier, do druhého vreca dávate spolu plasty, kovy, tetrapaky. Na papier môžete od februára 2022 používať aj modré smetné nádoby alebo aj vrecia, ktoré dostanete na obecnom úrade. Vývoz odpadu je pevne stanovený na určité dni podľa harmonogramu rozdelený podľa jednotlivých častí obce. V súčasnosti vieme harmonogram separovaného vývozu iba na mesiac január a február. Je uvedený v kalendári na stránke obce Most pri Bratislave.

ZBER ELEKTROODPADU V OBCI

Obyvatelia obce majú možnosť celoročne nahlasovať a odovzdávať nepotrebný elektroodpad cez obecný úrad. Nepotrebný elektroodpad je možné nahlásiť telefonicky, na telefónnom čísle – 02/45951215 klapka 3 alebo mailom na dane@mostpribratislave.sk a o spôsobe, čase zberu sa dohodnúť.

Všetky elektrozariadenia musia byť kompletne, nerozbité a musia obsahovať všetky elektrické a elektronické komponenty a konštrukčné dielce, inak nebudú zberovými pracovníkmi odobraté. Na zber je možné nahlásiť – vyradenú počítačovú techniku, telekomunikačnú a kancelársku techniku, domácu bielu spotrebnú elektroniku (napr. mikrovlnné rúry, práčky, chladničky, mrazničky, sušičky prádla a pod.), čiernu elektroniku (napr. TV prijímače, videá, audio prístroje a pod.), meracie prístroje, káble a odpad z elektronickej výroby, odpad z opravárenskej činnosti a pod. V prípade, ak si občania nie sú istí zberom elektroodpadu, či starého železa, je možné telefonicky alebo mailom sa ohľadne zberu informovať.

Z dôvodu, že v obci prebieha celoročný zber nepotrebného elektroodpadu by sme chceli občanov požiadať, aby nevyužívali služby „podomových zberačov“ elektroodpadu, keďže títo nemajú oprávnenie na nakladanie s odpadmi a nevieme zaručiť, kde nevyužitý zbytky z elektroodpadu skončia. Obec má na likvidáciu pozbieraného nepotrebného elektroodpadu zabezpečenú spoločnosť, ktorá má oprávnenie na nakladanie s odpadmi. Čím menej budú občania využívať služby „podomových zberačov“, tým menej bude hlásených rušení nedeľného a sobotného klúdu opakovými „zbieram staré železo, káble, starý elektroodpad“.

ODPADY V NAŠEJ OBCI ZA ROK 2020 A 2021 - POROVNANIE

V súvislosti s poplatkami za odpad, dostávame veľa otázok ohľadne množstva vyprodukovaného odpadu v našej obci. Z tohto dôvodu sme do Spravodaja, ktorý je venovaný odpadom zaradili aj tabuľky, ktoré zobrazujú množstvo zmesového komunálneho odpadu za jednotlivé mesiace, biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad za jednotlivé mesiace, biologicky rozložiteľného odpadu z kuchyne, nebezpečného odpadu a veľkoobjemového odpadu, ktoré boli obci za roky 2020 a 2021 fakturované, teda ich bolo nutné uhradiť z vybraného poplatku za odpad. Tieto odpady sú zahrnuté do poplatku za odpad. Odpady ako plasty, kovy, tetrapaky, papier, či sklo netvorí náklady obce na zber a likvidáciu odpadu, teda nie sú započítané ani do poplatku za odpady.

Z uvedených tabuliek vyplýva, že v roku 2020 bol obci fakturovaný celkovo odpad v hodnote 165 770,29 Eur, pričom v danom roku bola na poplatkoch za odpad vybratá suma 149 348 Eur. Z uvedeného vyplýva, že obec doplácala z iných rozpočtových kapitol 16 422,29 Eur. V roku 2021 boli navýšené poplatky za odpad, a obec na poplatkoch vybrala 228 740 Eur (z čoho bolo 25 000 Eur použitých na zabezpečenie kompostérov), čiže na úhradu faktúr mala obec k dispozícii 203 740 Eur. Obci bola v roku 2021 fakturovaná suma za odvoz a likvidáciu odpadu vo výške 210 845,51 Eur, pričom je treba informovať, že za mesiace január 2021 – október 2021 boli obci spoločnosťou AVE SK fakturované služby v cenách roku 2020, keďže v roku 2021 obec odstúpila od zmluvy so spoločnosťou AVE SK. Dôvodom odstúpenia od zmluvy bolo navrhované navýšenie cien spoločnosťou AVE SK, ktoré nebolo v súlade s verejným obstarávaním, na základe ktorého bola so spoločnosťou AVE SK podpísaná zmluva na zabezpečovanie daných služieb. Počas výpovednej lehoty spoločnosť musela fakturovať služby podľa posledného podpísaného dodatku k zmluve, teda podľa cien roku 2020. V prípade podpisu dodatku k zmluve s navýšenými cenami, by boli nové ceny premietnuté do fakturovaných služieb už od apríla 2021, pri výpovednej dobe 6 mesiacov boli vyššie ceny fakturované od novembra 2021.

Z mnohých diskusií medzi občanmi obce vyplynula aj nutnosť informovať občanov o tom, čo tvorí fakturované položky spoločnosťou AVE SK. Ako je z porovnávacích tabuliek zrejmé, do ceny fakturovanej spoločnosťou AVE SK vstupuje:

- **vzdialenosť** (kilometre, ktoré spoločnosť najazdí pri zbere odpadu po obci, ale aj vzdialenosť skládky, na ktorú pozbieraný odpad spoločnosť vyváža) – v decembri 2021 bola cena za kilometer 1,85 + 20% DPH, v januári 2022 je cena 2,10 Eur + 20% DPH za kilometer.

- **sadzba poplatku – zákonný poplatok za odpad** (odvíja sa od % vytriedenosti v obci. Za rok 2020 bola vytriedenosť v obci pod 50%, teda tento zákonný poplatok v roku 2021 bol 18 Eur za tonu odpadu) – zákonný poplatok za odpad nie je zdaňovaný. Keďže bola vytriedenosť v obci za rok 2021 vypočítaná nad 50%, od marca 2022 bude zákonný poplatok 15 Eur/tona.

- **Manipulácia s nádobou 110 l** – v decembri 2021 bola cena 0,46 + 20% DPH/za 1 ks, v januári 2022 je cena 0,60 Eur + 20% DPH/za 1 ks

- **Manipulácia s nádobou 240 l** – v decembri 2021 bola cena 0,57 + 20% DPH/za 1 ks, v januári 2022 je cena 0,80 Eur + 20% DPH/za 1 ks

- **Manipulácia s nádobou 1100 l** – v roku 2021 bola cena 2,56 + 20% DPH/za 1 ks, v januára 2022 je cena 2,56 Eur + 20% DPH/za 1 ks

- **Cena za komunálny odpad** – v decembri 2021 to bolo 55 Eur + 20% DPH/tona, v januári 2022 dochádza k navýšeniu na 60 Eur + 20% DPH/tona.

V roku 2022 sa do poplatku za odpad, ktorý v rokoch 2020 a 2021 zahŕňal najmä úhradu pravidelného zmesového komunálneho odpadu a biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad, a vývozu biologicky rozložiteľného odpadu z kuchyne, ktorý bol zbieraný iba z vytýčených stanovísk, musí pripočítať pravidelný týždenný zber biologicky rozložiteľného odpadu z kuchyne, ktorý musí byť realizovaný spred rodinných domov (vo forme zákonom stanovených nádob) a spred obytných domov (z vyhradených stanovísk). Avšak v roku 2022 musí obec zrealizovať aj zakúpenie a distribúciu 2 typov nádob do rodinných domov, a to nádoby a sáčky na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a nádoby na jedlé tuky a oleje. K obytným domom musí obec zrealizovať zakúpenie a distribúciu 2 kusov zberných nádob, ktoré budú umiestnené na vyhradených stanoviskách, a to hneď nádobu na biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a oranžovú nádobu na zber jedlých tukov a olejov. Ako je z celkového sumáru faktúrovaných cien, ale aj jednotlivých faktúrovaných položiek a nutnosti zabezpečiť týždenný vývoz biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu, tzv. BRKO z každého rodinného domu a bytového domu zrejme, bolo nutné upraviť poplatky za odpad aj v roku 2022 (navýšenie sa týka najmä zavedenie zákonom stanoveného zberu BRKO), ale aj navýšenia cien zo strany AVE SK.

Celkové náklady, ktoré obec s pravidelným zberom BRKO bude mať, sa budú odvíjať od percentuálneho zapojenia sa domácností do tohto zberu v roku 2022. Štúdie poukazujú, že značné množstvo netriedeného komunálneho odpadu je tvorené práve biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom (BRKO), ktorý ak sa správne odseparuje, netriedený komunálny odpad môže na hmotnosti klesnúť, čím sa zvýši percentuálna vytriedenosť odpadu v obci a klesne zákonný poplatok za odpad, ale aj cena za komunálny odpad, celkovo. Rovnako je dôležité zvyšovať vytriedenosť cez plasty, kovy, tetrapaky, sklo či papier. S odvozom a spracovaním tohto odpadu obci nevznikajú žiadne náklady, a teda ani samotným občanom.

V prípade záujmu o kompostér môžu občania prísť počas stránkových hodín na Obecný úrad a uzatvoriť zmluvu o výpožičke. Po podpise uvedenej zmluvy bude kompostér pripravený k okamžitému odberu, výpožička kompostéra je bezplatná.

INFORMÁCIA K PLATENIU KOMUNÁLNEHO ODPADU FORMOU PREVODNÉHO PRÍKAZU

Vážení občania,

v prípade, že máte záujem platiť poplatok za komunálny odpad formou prevodného príkazu, prosím Vaše požiadavky o variabilný symbol, IBAN a sumu, smerovať na mail:

sekretariat@mostprib Bratislave.sk

Je potrebné uviesť Vaše meno, priezvisko, frekvenciu vývozu a tiež veľkosť nádoby na komunálny odpad. V prípade, že máte nad 62 rokov alebo ste držiteľom ZTP preukazu, je potrebné uviesť aj to – máte nárok na 50% zľavu z výšky poplatku za komunálny odpad. Upozorňujeme, že máte na výber dvojtýždenný a mesačný vývoz.

Presný cenník je uvedený na stránke obce Most pri Bratislave v sekcii „Komunálny a separovaný odpad,“: <https://www.mostprib Bratislave.sk/1453/odpadove-hospodarstvo>

Pre nálepky si môžete, spolu s papierovou formou úhrady, prísť kedykoľvek počas stránkových hodín na oddelenie daní a poplatkov.

Pondelok:	08.00 -12.00	13:00 – 16:30
Streda:	08.00 -12.00	13:00 – 16:30
Piatok:	08.00 -12.00	

ODPADY V NAŠEJ OBCI ZA ROK 2020 A 2021 - POROVNANIE

ODPADY 2020

ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD 2020

Mesiac	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
Január	621	8,00	75,08	2 647,92	2 821,17	1 274,29	600,84	7 344,22
Február	624	8,00	75,60	2 666,26	2 790,21	1 280,45	604,80	7 341,72
Marec	843	12,00	86,11	3 036,92	3 401,40	1 729,84	1 033,32	9 201,48
Apríl	665	12,00	75,81	2 887,45	3 025,35	1 476,30	909,72	8 298,82
Máj	684	12,00	76,23	2 903,45	3 025,35	1 518,48	914,76	8 362,04
Jún	762	12,00	102,84	3 916,97	3 947,23	1 691,64	1 234,08	10 789,92
Júl	651	12,00	72,44	2 759,10	3 030,71	1 445,22	869,28	8 104,31
August	684	12,00	81,50	3 104,17	3 184,35	1 518,48	978,00	8 785,00
September	1196	12,00	85,25	3 247,01	3 305,38	2 655,12	1 023,00	10 230,51
Október	1506	12,00	82,96	3 159,78	3 045,87	3 343,32	995,52	10 544,49
November	1677	12,00	89,98	3 427,18	3 436,47	3 722,94	1 079,76	11 666,35
December	1717	12,00	97,24	3 703,68	3 692,81	3 811,74	1 166,88	12 375,11
Rok 2020 spolu	11 630	x	1 001,04	37 459,89	38 706,30	25 467,82	11 409,96	113 043,97

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ ODPAD ZO ZÁHRAD 2020

Mesiac	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
Január	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Február	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Marec	505	0	57,06	1 704,95	1 440,00	1 036,26	0,00	4 181,21
Apríl	416	0	56,86	1 971,90	927,00	923,52	0,00	3 822,42
Máj	487	0	87,94	3 049,76	1 236,00	1 081,14	0,00	5 366,90
Jún	553	0	94,43	3 274,84	1 359,60	1 227,66	0,00	5 862,10
Júl	321	0	52,30	1 813,76	852,84	712,62	0,00	3 379,22
August	583	0	116,84	4 052,02	1 705,68	1 294,26	0,00	7 051,96
September	400	0	72,84	2 526,10	1 137,12	888,00	0,00	4 551,22
Október	441	0	69,00	2 392,92	1 174,20	979,02	0,00	4 546,14
November	496	0	67,92	2 355,47	1 421,40	1 101,12	0,00	4 877,99
December	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rok 2020 spolu	4 202	x	675,19	23 141,72	11 253,84	9 243,60	0,00	43 639,16

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ ODPAD Z KUCHYNE 2020

Obdobie	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Prenájom kontajnerov	Spolu
jan. - sept.2020	0	x	2,142	2 423,32	0,00	0,00	0,00	2 423,32
okt.-dec. 2020	0	x	0,714	807,77	0,00	0,00	0,00	807,77
Rok 2020 spolu	0	x	2,856	3 231,09	0,00	0,00	0,00	3 231,09

NEBEZPEČNÝ ODPAD 2020

Rok	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s NO	Doprava	Prenájom kontajnerov	Spolu
2020	84	x	4,40	1 308,60	23,52	195,55	108,00	1 635,67

VEĽKOOBJEMOVÝ ODPAD 2020

Rok	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s kontajnermi	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
2020	703	12,00	26,58	2 258,09	498,19	1 410,60	53,52	4 220,40

ODPADY 2021**ZMESOVÝ KOMUNÁLNY ODPAD 2021**

Mesiac	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
Január 2021	1576	12,00	74,18	2 825,36	3 056,07	3 498,72	890,16	10 270,31
Február 2021	1768	12,00	78,86	3 003,62	3 313,83	3 924,96	946,32	11 188,73
Marec 2021	1836	18,00	90,01	3 428,30	3 617,23	4 075,92	1 620,18	12 741,63
Apríl 2021	1538	18,00	68,72	2 617,40	3 025,35	3 414,36	1 236,96	10 294,07
Máj 2021	1561	18,00	79,22	3 017,33	3 340,23	3 465,42	1 425,96	11 248,94
Jún 2021	1790	18,00	91,45	3 483,14	3 631,25	3 973,80	1 646,10	12 734,29
Júl 2021	1507	18,00	70,73	2 693,96	3 011,67	3 345,54	1 273,14	10 324,31
August 2021	1827	18,00	82,02	3 123,97	2 941,89	4 055,94	1 476,36	11 598,17
September 2021	1554	18,00	73,96	2 816,99	2 672,90	3 449,88	1 331,28	10 271,05
Október 2021	1600	18,00	85,00	3 237,65	2 663,88	3 552,00	1 530,00	10 983,53
November 2021	1600	18,00	85,00	5 620,00	2 663,88	3 552,00	1 530,00	13 365,88
December 2021	1600	18,00	85,00	5 620,00	2 663,88	3 552,00	1 530,00	13 365,88
Spolu 2021	19 757	x	964,15	41 487,72	36 602,06	43 860,54	16 436,46	138 386,78
Priemer za mesiac	1 646,42	x	80,35	3 457,31	3 050,17	3 655,05	1 369,71	11 532,23

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ ODPAD ZO ZÁHRAD 2021

Mesiac	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
Marec 2021	514	0	58,60	2 032,25	1 668,60	1 141,08	0,00	4 841,93
Apríl 2021	435	0	66,72	2 313,85	1 334,88	965,70	0,00	4 614,43
Máj 2021	548	0	121,64	4 218,48	1 668,60	1 216,56	0,00	7 103,64
Jún 2021	479	0	78,63	2 726,89	1 334,88	1 063,38	0,00	5 125,15
Júl 2021	383	0	77,17	2 676,25	1 334,88	850,26	0,00	4 861,39
August 2021	556	0	115,20	3 995,14	4 193,74	1 234,32	0,00	9 423,19
September 2021	441	0	85,16	2 953,34	3 361,01	979,02	0,00	7 293,37
Október 2021	480	0	90,00	3 121,20	3 345,72	1 065,60	0,00	7 532,52
November 2021	480	0	90,00	3 121,20	3 345,72	1 065,60	0,00	7 532,52
Spolu	4 316	0	783,12	27 158,60	21 588,03	9 581,52	0,00	58 328,14
Priemer za mesiac	479,56	0,00	87,01	3 017,62	2 398,67	1 064,61	0,00	6 480,90

BIOLOGICKY ROZLOŽITELNÝ ODPAD Z KUCHYNE 2021

Obdobie	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s nádobami	Doprava	Prenájom kontajnerov	Spolu
Január 2021	0		0,90	386,88	0,00	0,00	0,00	386,88
Február 2021	0		1,07	453,60	0,00	0,00	0,00	453,60
Marec 2021	0		0,85	563,52	0,00	0,00	0,00	563,52
Apríl 2021	0		0,77	445,92	0,00	0,00	0,00	445,92
Máj 2021 - Jún 2021	0		1,73	1 007,28	0,00	0,00	0,00	1 007,28
Júl 2021	0		0,74	454,08	0,00	0,00	0,00	454,08
August 2021	0		0,98	574,32	0,00	0,00	0,00	574,32
September 2021	0		0,54	470,40	0,00	0,00	0,00	470,40
Október 2021	0		0,80	594,00	0,00	0,00	0,00	594,00
November 2021	0	x	0,80	594,00	0,00	0,00	0,00	594,00
December 2021	0	x	0,80	594,00	0,00	0,00	0,00	594,00
Rok 2021 spolu	0	x	9,98	6 138,00	0,00	0,00	0,00	6 138,00

NEBEZPEČNÝ ODPAD 2021

Rok 2021	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s NO	Doprava	Prenájom kontajnerov	Spolu
September 2021	79	x	1,44	1 445,77	25,45	183,91	3,91	1 659,04
2021	79	x	1,44	1 445,77	25,45	183,91	3,91	1 659,04

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD 2021

Rok 2021	Počet km	Sadzba poplatku	Množstvo odpadu v t	Suma s DPH	Manipulácia s kontajnermi	Doprava	Poplatok za uloženie	Spolu
Máj 2021	810	18,00	10,88	1 067,48	0,00	1 458,00	0,00	2 525,48
September 2021	786	18,00	9,36	2 393,31	0,00	1 414,80	0,00	3 808,11
Spolu 2021	1 596	x	20,24	3 460,79	0,00	2 872,80	0,00	6 333,59

OD 1. 1. 2022 JE SPUSTENÝ ZÁLOHOVÝ SYSTÉM NA SLOVENSKU

Zálohované obaly je možné vrátiť vo viac ako 2000 prevádzkach. Cieľom je vyzbierať 90% nápojových obalov, čo v praxi znamená 1,2 miliardy plastových fliaš a plechoviek. Pre efektívne využitie zálohovania si prečítajte najčastejšie otázky k zálohovaniu:

1. Ako spoznám zálohovaný obal?

Pri nákupe produktov si treba všimnúť grafický symbol (Z) umiestnený v blízkosti čiarového (EAN) kódu a text "ZÁLOHOVANÉ".

2. Aká je výška zálohu a prečo?

Výška zálohu je 15 eurocentov rovnako pre plastové fľaše aj plechovky. Výška zálohu je určená tak, aby príliš nezaťažila vašu peňaženku a zároveň bola dostatočne motivujúca.

3. Platím záloh od 1. januára hneď za všetky plastové fľaše a plechovky?

Od 1. januára je nutné si na plastových fľašiach a plechovkách všimnúť symbol Z. Iba jednorazové nápojové obaly s takýmto označením sa zálohujú a po vrátení na odborné miesto za nich dostanete 15 eurocentov. Ostatné plastové fľaše a plechovky je potrebné vyhodiť do žltej nádoby na triedený zber tak ako doteraz alebo do plastového vreca, závisí od realizácie zberu zberovej spoločnosti.

4. Ako sa budú obaly vracat?

Zálohované obaly je potrebné vrátiť na odborné miesto bez zostatkovej tekutiny, nestlačené, spolu s vrchnákom. Dbajte pri tom na to, aby na nich ostal čitateľný čiarový kód.

5. Kedy dostanem záloh späť?

Po vrátení obalu na odborné miesto. Zálohomat alebo obsluha vám vydá potvrdenku s výškou zálohov za obaly ktoré ste vrátili, tú si následne uplatníte na pokladni tej istej predajne.

6. Čo sa stane, ak obal vyhodím do žltej nádoby na triedený zber?

Ak zálohovaný obal vyhodíte do separovaného odpadu, pridete o záloh. Z hľadiska triedenia odpadu to nie je chyba, ale stratí sa tak možnosť výroby rovnakého obalu za menšej spotreby energie.

7. Čo robiť s plastovými fľašami a plechovkami bez označenia symbolom Z a textom ZÁLOHOVANÉ?

Na odbornom mieste v obchode bude možné vrátiť len nestlačené nápojové obaly označené symbolom Z a textom ZÁLOHOVANÉ. Obaly bez označenia symbolom Z nie sú zálohované a je potrebné vyhodiť ich tak ako doteraz, stlačené do žltej nádoby na triedený zber alebo do plastového vreca určeného na separovanie odpadu.

zálohované obaly budú označené

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

pri kúpe zaplatíte záloh

0,15 €

za fľašu alebo plechovku

pri vrátení obalu dostanete peniaze naspäť

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Všetky potrebné informácie k zálohovaniu nájdete na:

<https://www.slovenskozalohuje.sk/>

ENVIPAK ZÁLOHUJME, ale NEZABÚDAJME TRIEDIŤ!

Od 1. januára 2022 sa začali zálohovať nápojové fľaše z plastu a hliníkové plechovky. Sú označené . Pri triedení plastov a kovov postupujeme dvomi spôsobmi:

Všetky obaly, ktoré nie sú zálohované, treba naďalej triediť tak, ako doteraz

Do triedeného zberu plastov patria

stlačené plastové obaly z kozmetiky a čistiacich prostriedkov, potravín, mliečnych výrobkov, oleja a sirupov, plastové vrecká a fólie, obalový polystyrén.

Do triedeného zberu kovov patria

kovové obaly, ako konzervy,lobal, kovové vrchnáky a pod.

Niektoré obce používajú jednu zbernú nádobu na viaceré druhy odpadov, napr. na kovy, plasty a nápojové kartóny. Riadte sa pokynmi svojej obce.

Zálohované obaly z plastu a kovu

Pri kúpe nápoja v zálohovanom obale je potrebné zaplatiť 15 centov, ktoré budú vrátené pri odovzdaní prázdnej fľaše či plechovky.

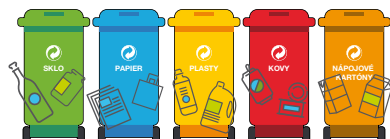
Pozor, plechovky a fľaše sa nesmú vracat zdeformované ani stlačené.

Všetky predajne musia účtovať záloh, ale nie všetky sú povinné prebrať prázdne obaly a vyplatiť nazad záloh.

Obaly netreba vrátiť tam, kde boli kúpené. Môžu sa vracat v ktoromkoľvek obchode zapojenom do zálohového systému.

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

Majte na pamäti nasledovné pravidlá:

1. Snažte sa **odpad netvorit** vôbec.
2. **Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia:** sklu patrí zelená, papieru modrá, plastom žltá, kovom červená a nápojovým kartónom oranžová farba.
Napovie Vám aj označenie na obale:
3. **Riadte sa pravidlami svojej obce.**
4. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
5. Triedte odpad, oplatí sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.
6. Obal označený patrí do triedeného zberu.

www.triedime.sk

www.envipak.sk

www.vezmisi.ma

SYSTÉM SEPAROVANÉHO ZBERU NA ROK 2022

PAPIER, PLASTY, TETRAPAKY, KOVY

a) Majitelia rodinných domov triedia papier, plasty, tetrapaky, kovy do igelitových vriec, ktoré v stanovený deň vyložia pred bránu a zberová spoločnosť zabezpečí ich zber. Od roku 2022 zberová spoločnosť zabezpečuje aj vývoz papiera z rodinných domov zberných nádobách, príslušnej farby, teda určenej na papier.

b) Majitelia bytov v bytových domoch triedia papier, plasty, tetrapaky, kovy do príslušných kontajnerov, ktorých zber v stanovený deň zabezpečí zberová spoločnosť.

Vývoz tohto odpadu je hradený cez ENVI PAK, a teda netvorí súčasť poplatku za smeti.

ŽLTÝ a ČERVENÝ KONTAJNER – vkladať:

- neznečistené stlačené, alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov,
- plastové a mikroténové vrecká, baliace fólie, polystyrén,
- téglíky od jogurtov, obaly z CD,
- obaly z pracích a čistiacich prostriedkov a kozmetiky,
- viacvrstvé obaly / TETRAPAK (od nápojov, z krabicového mlieka, džúsov, smotany, vína),
- kovové obaly, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal, nápojové plechovky, hliníkové obaly z čajových sviečok, viečka od jogurtov.

Postup :

- krabice vymyjeme, zlisujeme nohou (rozšliapneme)
- plastové fľaše zlisujeme nohou (zašliapneme)

ŽLTÝ a ČERVENÝ KONTAJNER – nevkladať :

- masné obaly so zvyškom potravín,
- podlahové krytiny, novodurové rúrky,
- obaly z nebezpečných látok a chemikálií (farby, spreje, motorové oleje a pod.)
- kovové obaly kombinované s iným materiálom, napr. tuby z krémov a pást,
- mäkké vrecúška napr. z kávy,
- kovové obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, napr. z farieb, sprejov a pod.,
- znečistený alobal,
- viacvrstvé obaly od kávy, vreckových polievok, pudingov, práškov do pečiva, korenín, nanukov a pod.,
- znečistené kompozitné obaly, vrchnáky z kompozitných krabíc.

MODRÝ KONTAJNER – vkladať :

- noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky,
- stlačené krabice, kartóny, papierové obaly, papierové tašky,
- v malom množstve aj papier s kancelárskymi sponkami, alebo skartovaný papier.

MODRÝ KONTAJNER – nevkladať :

- väzbové obaly kníh, mokrý, masný alebo znečistený papier,
- asfaltový a dechtový papier,
- použité plienky a hygienické potreby, alobal, celofán a pod.

SKLO

ZELENÝ KONTAJNER – vkladať:

- nevratné obaly zo skla z alkoholických a nealkoholických nápojov, poháre,
 - tabuľové sklo z okien a dverí, sklenené črepy a pod.
- Fľaše a poháre je potrebné očistiť od zvyškov potravín.

ZELENÝ KONTAJNER – nevkladať :

- porcelán, keramika, drôtené sklo, autosklo, zrkadlá, TV obrazovky,
- pozlátané a pokovované sklo, technické druhy skla, žiarovky, žiarivky, výbojky.

Všetci obyvatelia obce triedia sklo do kontajnerov zelenej farby, ktoré sú umiestnené pri kostolnom parku, pri potravinách Moja samoška, na sídlisku - ul. M. R. Štefánika, na ul. Agátovej, na futbalovom ihrisku, v časti Studené na ul. Jantárovej a Šalviovej, pri predajni Billa, na cintoríne v Moste pri Bratislave.

Vývoz tohto odpadu je hradený cez ENVI PAK, a teda netvorí súčasť poplatku za smeti.

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD ZO ZÁHRAD (BRO)**HNEDÝ KONTAJNER – vkladat':**

- odpad z verejnej zelene, lístie, tráva záhradný odpad,
- ovocie a zelenina,
- kávový a čajový odpad,
- piliny a drevená štiepka z vetiev stromov a kríkov,
- zemina z kvetín.

HNEDÝ KONTAJNER – nevkladat':

- mäso, popol, stavebný odpad a pod.
- Minimálny interval vývozu – raz za týždeň **v pondelok, v mesiacoch marec–november** príslušného kalendárneho roka.
- Vývoz tohto odpadu je hradený z poplatku, ktorý sa vyberá od občanov, a teda tvorí súčasť platby za smeti.

Upozornenie!

Biologicky rozložiteľný odpad **nebude spoločnosťou odvezený, pokiaľ bude uložený vo vreciach, či už plastových, papierových, alebo plátenných, krabiciach, alebo voľne uložený pred domom.**

JEDLÉ OLEJE A TUKY Z DOMÁCNOSTÍ

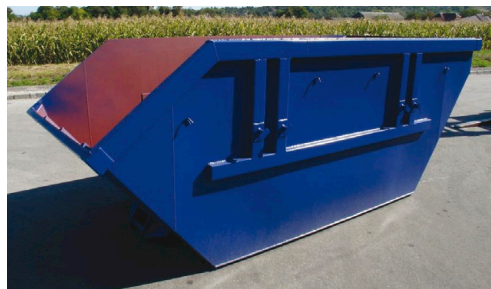
V roku 2022 bude zber jedlých olejov a tukov z **rodinných domov realizovaný prostredníctvom zberu kýblikov** určených na zber jedlých olejov a tukov, ktoré budú do rodinných domov distribuované v priebehu roka 2022.

Zber jedlých olejov a tukov z **obytných domov bude realizovaný prostredníctvom smetných nádob oranžovej farby** rozmiestnených na stanoviskách pri obytných domoch. V prípade obytných domov sú domácnosti povinné **zlievať použité jedlé oleje a tuky do PET fliaš**, ktoré po naplnení je nutné uzatvoriť tak, aby z nich obsah nevytekal a následne je nutné tieto fľaše vložiť do umiestnených oranžových zberných nádob, ktoré sú určené pre tento druh odpadu.

ODEVY A TEXTÍLIE**ŠEDÝ KONTAJNER – vkladat':**

- pánske, dámske odevy,
- detské odevy, doplnky,
- lôžkoviny a posteľná bielizeň,
- textil,
- topánky, tašky,
- kožené a kožuštinové odevy,
- domáce a športové potreby,
- knihy, hračky ap.

Všetci obyvatelia obce triedia použité textílie a odevy do kontajnerov šedej farby, ktoré sú **umiestnené pri kostolnom parku, pri potravinách Moja samoška, na sídlisku - ul. M. R. Štefánika, v časti Studené na ul. Jantárovej a ul. Šalviovej, pri predajni Billa.**

VELKOOBJEMOVÝ ODPAD

Zber veľkoobjemového odpadu sa v obci uskutočňuje **2 x ročne (spravidla na jar a na jeseň).**

Do veľkoobjemového odpadu patrí:

- starý nábytok rozobratý na kusy (dosky) – stoly, stoličky, kreslá, skrine, postele, vánody, nábytkové steny, kuchynské linky, police,
- podlahové krytiny – koberce, linoleá, matrace,
- sanitárna keramika – umývadlá, vane, wc misy,
- ostatné – lyže, bicykle, veľké zrkadlá, radiátory, železo.

Do veľkoobjemového odpadu nepatrí:

- nebezpečný odpad – chladničky, televízory, počítače a monitory, žiarivky a výbojky, autobatérie, zbytky farieb a riedidiel,
- triedený odpad – papier, plasty, sklo, odevy, hračky, obuv,
- biologicky rozložiteľný odpad – tráva, lístie,
- komunálny odpad z domácností,
- drobný stavebný odpad - zmes betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod..

Vývoz tohto odpadu je hradený z poplatku, ktorý sa vyberá od občanov, a teda tvorí súčasť platby za smeti.

DROBNÝ STAVEBNÝ ODPAD

Obyvatelia obce môžu odovzdať drobný stavebný odpad **1x štvrtročne** na mieste ktoré určí obec v stanovenej termíne.

Poplatok za 1 kg drobného stavebného odpadu je **0,07 EUR** – v roku 2022 nenastala zmena oproti predchádzajúcim rokom, tak ako je to v prípade niektorých okolitých obcí.

Druhy drobného stavebného odpadu:

- zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc, keramiky a pod.

Do drobného stavebného odpadu nepatrí:

- sklo, kovy, plasty, papier a lepenka,
- opotrebované pneumatiky,
- komunálny odpad z domácností.

PRENOSNÉ AKUMULÁTORY A BATÉRIE

Recyklačné boxy na prenosné akumulátory a batérie sú **zelenej farby nachádzajú sa na chodbe obecného úradu, a to na prízemí a aj na poschodí.**

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ ODPAD Z DOMÁCNOSTÍ

Dôvodov, prečo sa zaoberať biologickým odpadom na území obce, je veľa. Na zjednodušenie ich rozdelíme do 5 kategórií.

Ako prvý dôvod uvádzame množstvo biologického odpadu. Nie je to náhodou. Úzko totiž súvisí so všetkými ostatnými kategóriami. Z výsledkov analýz zmesového komunálneho odpadu (ZKO) vyplýva, že biologický odpad je hmotnostne jeho najvýznamnejšou zložkou.

V zástavbe bytových domov (KBV) je biologický odpad zastúpený takmer 45-percentným podielom, čo pri prepočte na produkciu ZKO v SR v roku 2019 znamená množstvo 272-tisíc ton ročne (96 kg/1 obyvateľ).

V zástavbe rodinných domov (IBV) je biologický odpad zastúpený takmer 47-percentným podielom, čo pri produkcii ZKO v SR v roku 2019 znamená množstvo 262-tisíc ton (100 kg/1 obyvateľ). Na Slovensku sme teda v roku 2019 uložili na skládky odpadov alebo spálili v spaľovniach 534-tisíc ton biologického odpadu (98 kg/1 obyvateľ), ktorý bol súčasťou ZKO. Z toho bolo 391-tisíc ton kuchynského BRO (72 kg/1 obyvateľ) a 143-tisíc ton záhradného BRO (26 kg/1 obyvateľ).

BRKO môže mať negatívny, ale aj pozitívny vplyv na životné prostredie, prírodu a tým i na zdravie ľudí. Uvádzame len tie štyri najzásadnejšie.

- Najhorším spôsobom nakladania s BRKO je jeho skládkovanie. Pri skládkovaní BRKO vzniká skládkový plyn, ktorého najvýznamnejšou zložkou je metán. Metán (CH₄) je z hľadiska globálneho otepľovania 21x horší ako oxid uhličitý (CO₂). Z každej tony ZKO vznikne 100 až 300 m³ skládkového plynu.

- Kompostovaním BRKO dokážeme vyrobiť kvalitné komposty, ktorých používanie má pozitívny vplyv na kvalitu pôdy a jej schopnosť zabezpečiť udržateľnú rastlinnú výrobu. Skládkovaním alebo spaľovaním BRKO z dlhodobého hľadiska doslovne hazardujeme s kvalitou a úrodnosťou pôd, čo môže mať za následok ešte väčšiu závislosť od dovozu potravín zo zahraničia. Len z domácností ročne strácame v nevytriedenom BRKO viac ako 200-tisíc ton kompostu, čo by stačilo na 20-tisíc hektárov ornej pôdy.

- Komposty môžu úplne nahradiť používanie rašeliny, ktorá sa získava drastickou ťažbou vo vzácnych biotopoch.

- Zhodnocovaním BRKO v bioplynových staniciach môžeme vyrobiť zelenú energiu a znížiť tak závislosť SR od fosílnych palív.

Povinnosť triediť BRKO už asi všetci poznáte. Uvedieme preto iba ciele, ktoré sa významne dotýkajú aj BRKO. Bez zavedenia zberu BRKO z domácností nie je možné tieto záväzné ciele splniť. A nie je ich možné splniť ani zavedením formálneho zberu alebo málo efektívneho zberu BRKO. Analýzy ZKO v SR poukazujú na to, aký je potenciál triedenia KO. Každý obyvateľ by mohol zo ZKO vytriediť v priemere takmer 100 kg BRKO. Keď chceme v roku 2035 splniť cieľ 65 % recyklácie KO, tak potrebujeme vytriediť zo ZKO minimálne 70 % z potenciálu BRKO (70 kg na obyvateľa) + 70 % ostatných vytriediteľných zložiek zo ZKO (ďalších 50 kg na obyvateľa).

Neplnenie záväzných cieľov EÚ môže mať za následok udelenie vysokých pokút pre Slovensko. To bude mať negatívny dosah aj na samosprávy a jej obyvateľov. Odhliadnuc od pokút aj samotné zneškodňovanie a energetické zhodnocovanie KO je z roka na rok drahšie a nie je žiaden predpoklad, že by malo zlacnievať.

Dôvodov je hneď niekoľko. Patria medzi ne napríklad zvyšujúce sa nároky na zabezpečenie ochrany životného prostredia a zdravia ľudí alebo narastajúce prevádzkové náklady. Na

toto majú samosprávy väčšinou len minimálny dosah. Čo však ovplyvniť vedie, je, čo a ako sa bude s KO na ich území robiť, a tak aj to, koľko ich bude odpadové hospodárstvo (OH) stáť. Veľa príkladov z praxe ukazuje, že pri dobre nastavenom systéme zberu a zhodnocovania KO to môže spomaliť alebo až zastaviť tento nastolený trend zdražovania nákladov na OH. To je aj prípad zberu a spracovania biologického odpadu z domácností, ktorý môže mať aj pozitívny ekonomický dosah na samosprávy.

BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝ KUCHYNSKÝ ODPAD Z DOMÁCNOSTÍ (BRKO)

Vývoz vyseparovaných (teda len tuhých) zložiek biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu (BRKO) bude od roku 2022 realizovaný 1x do týždňa, podľa harmonogramu.

V prípade rodinných domov budú v priebehu roka 2022 distribuované do domácností nádoby a sáčky na BRKO, pričom domácnosti nebudú dávať odpad priamo do nádob, ale do distribuovaných sáčkov a následne do nádob. Zber odpadu z nádob bude realizovaný 1x do týždňa počas celého roka priamo pred rodinných domov.

V prípade obytných domov budú, v priebehu roka 2022, na stanoviskách smetných nádob doplnené hnedé nádoby na zber BRKO. Domácnosti budú BRKO zbierať buď do sáčkov alebo môžu BRKO vkladať priamo do umiestnených hnedých nádob, ktoré budú označené značkou BRKO. **Tekuté zložky kuchynského odpadu by nemali byť vlivané do týchto nádob.**

Medzi biologicky rozložiteľný kuchynský odpad **patria: nespracované zostatky surovín, neskonzumované zostatky pokrmov a potravín rastlinného, ale i živočíšneho pôvodu, ktoré vznikli pri varení v domácnostiach.**

Patria sem aj šupy z čistenia zeleniny a ovocia, kávové a čajové zvyšky, vaječné škrupiny, starý chlieb, zvyšky jedla, potraviny po dobe spotreby alebo lehote minimálnej trvanlivosti alebo potraviny inak znehodnotené.

Do nádob je možné ukladať len odpad uvedený vyššie. Ak sa bude v nádobách vyskytovať aj iný odpad, bude celý obsah nádoby považovaný za komunálny odpad a s tým sú spojené vyššie náklady obce na jeho likvidáciu.

Cieľom separovania týchto zložiek odpadu je hlavne znížiť ich množstvo vypúšťané do verejnej kanalizácie, ako i ochrana životného prostredia.

Od roku 2022 prejdeme aj v našej obci na vývoz BRKO priamo z domov a bytov, pretože aktuálne platná legislatíva ukladá obci povinnosť zabezpečiť vývoz BRKO tak, aby vzdialenosť medzi vznikom odpadu a nádobou bola 0 metrov.

Z toho dôvodu bude, postupne, do domácností distribuovaná nádoba, veľkosť v zmysle legislatívy, a BRKO bude vyvázané 1x do týždňa v priebehu celého roka. Pri obytných domoch zostanú aj nádoby určené na zber BRKO. Vývoz tohto odpadu je hradený z poplatku, ktorý sa vyberá od občanov, a teda tvorí súčasť platby za smeti.

Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

Rodinné domy

KUCHYNSKÝ ODPAD

Do zbernej nádoby patrí:

- zvyšky akéhokoľvek jedla
- šupy z čistenia zeleniny a ovocia
- jogurty, syry, mliečne výrobky
- kosti, mäso, vaječné škrupiny
- polievky, nápoje a tekutiny
- zabalené alebo staré potraviny

Áno,
aj zabalené potraviny.

Do zbernej nádoby určite nepatrí:

- iný odpad, ktorý nesúvisí priamo s kuchynským alebo potravinovým odpadom

CMT

Pridáš sa k nám? :)

Instagram

facebook

Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

Kontajnerové stojiská

KUCHYNSKÝ ODPAD

Do zbernej nádoby patrí:

- zvyšky akéhokoľvek jedla
- šupy z čistenia zeleniny a ovocia
- jogurty, syry, mliečne výrobky
- kosti, mäso, vaječné škrupiny
- polievky, nápoje a tekutiny
- zabalené alebo staré potraviny

Áno,
aj zabalené potraviny.

Do zbernej nádoby určite nepatrí:

- iný odpad, ktorý nesúvisí priamo s kuchynským alebo potravinovým odpadom

CMT

Pridáš sa k nám? :)

Instagram

facebook

Použitý kuchynský olej, masť a tuk

Rodinné domy

KUCHYNSKÝ OLEJ

Do zbernej nádoby patrí:

- slnečnicový a repkový olej
- fritovacie oleje
- olivový olej
- zmes oleja a tuku
- jedlý tuk
- masť

Prosím,
kylblik vykladaj plný.

Do zbernej nádoby určite nepatrí:

- akýkoľvek iný olej a tuky, ktoré nie sú rastlinného, alebo živočíšneho pôvodu

CMT

Pridáš sa k nám? :)

Instagram

facebook

Použitý kuchynský olej, masť a tuk

Kontajnerové stojiská

KUCHYNSKÝ OLEJ

Do zbernej nádoby patrí:

- slnečnicový a repkový olej
- fritovacie oleje
- olivový olej
- zmes oleja a tuku
- jedlý tuk a masť
- olej z konzerv

Prosím, vkladat
v plastových fľašiach.

Do zbernej nádoby určite nepatrí:

- akýkoľvek iný olej a tuky, ktoré nie sú rastlinného, alebo živočíšneho pôvodu

CMT

Pridáš sa k nám? :)

Instagram

facebook

FINANCOVANIE TRIEDENÉHO ZBERU ODPADOV

Výrobcovia obalov a neobalových výrobkov, ktorí uvádzajú na trh svoje produkty, sú zodpovední za to, kde končí ich odpad, a teda aj za financovanie triedeného zberu odpadov. Robia tak kolektívne prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV) akou je aj ENVI – PAK, s ktorou má obec Most pri Bratislave podpísanú zmluvu.

V poplatku za odvoz a likvidáciu odpadu teda nie sú započítané náklady na zber, spracovanie, recykláciu triedeného odpadu (plasty, papier, sklo, plechovky, tetrapaky). Náklady na tento druh odpadu sú 0 Eur, tzn. ak sa odpad správne pretriedi a do zmesového komunálneho odpadu sa nedostane, je možné znížiť objem zmesového komunálneho odpadu, a tým frekvenciu vývozov, celkovo objem tohto odpadu, a zvýšiť % vytriedenosti odpadu v obci.

Efektívne nastavený triedený zber v obci je pre obce a občanov bezplatný. Systém financovania triedeného zberu prináša obciam a mestám úsporu v rozpočtoch, a to hneď 2 krát. Prvou úsporou je, že výrobcovia prostredníctvom organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV) preberajú na seba náklady za triedený zber. Druhou úsporou pre mestá, obce a občanov je, keď budú intenzívnejšie triediť odpad. Čím viac odpadu bude vytriedeného, tým menej ho skončí v zmesovom odpade a na skládke. Mestá, obce a občania tak usporia peniaze, ktoré by museli zaplatiť za komunálny odpad a skládkovanie. Po dohode obce s OZV na systéme triedeného zberu, OZV priamo príslušnej zberovej spoločnosti v obci hradí náklady bez ďalšieho administratívneho zaťaženia obce.

Ako teda funguje spoločnosť ENVI – PAK?

V mene výrobcov v obciach a mestách zabezpečuje systém triedeného zberu tak, aby bolo možné vyzbieranie, dotriedenie a recyklácia vytriedeného odpadu. Ako OZV hradí náklady na triedený zber priamo príslušnej zberovej spoločnosti, a to bez ďalšieho administratívneho zaťaženia obce. Výrobcovia teda hradia náklady spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné využitie, recykláciou, nákupom farebných kontajnerov, ale aj mzdy, energie, či náklady na triediacu linku. To prináša obciam a mestám úsporu v rozpočtoch – čím viac odpadu obec alebo mesto vytriedi, tým menej nákladov bude mať s likvidáciou zvyšného zmesového odpadu. Efektívne nastavený triedený zber v obci sa tak stáva pre obce a občanov bezplatným.

V spolupráci s obcou alebo mestom a zberovou spoločnosťou nastavuje spoločnosť ENVI-PAK efektívny systém zberu, triedenia a zhodnotenia triedeného odpadu.

Čo je organizácia zodpovednosti výrobcov?

Zákon o odpadoch zaviedol princíp rozšírenej zodpovednosti výrobcov, to znamená plnú zodpovednosť výrobcov a dovozcov za triedený zber vyhradených prúdov odpadov, akými sú odpady z obalov, neobalových výrobkov – (neobalové výrobky zbierané spolu s obalmi papier, plasty, sklo), elektroodpad, použité batérie a akumulátory, odpadové pneumatiky a staré vozidlá. Keďže výrobcovia a dovozcovia sú spoločnosťami, ktorých prvotným cieľom je vyrábať a predávať ich výrobky, pre plnenie povinností, vyplývajúcich z rozšírenej zodpovednosti výrobcov, sa tieto subjekty združujú a plnia tieto povinnosti kolektívne prostredníctvom organizácií zodpovednosti výrobcov (OZV).

OZV musia byť neziskovými organizáciami. Ich hlavnou úlohou je zabezpečiť fungovanie triedeného zberu vyhradeného prúdu odpadu. OZV sú povinné uzatvoriť zmluvy so všetkými obcami a mestami na Slovensku tak, aby samosprávy nemuseli uzatvárať individuálne zmluvy s jednotlivými výrobcami a dovozcami.

OZV majú uzatvorené zmluvy i so zberovými spoločnosťami a spracovateľmi, aby zabezpečili fungovanie a zmysel triedeného zberu. Úlohou týchto špecializovaných organizácií je odborne a efektívne riadiť triedený zber a spolupracovať s obcami a mestami pri jeho zabezpečení.

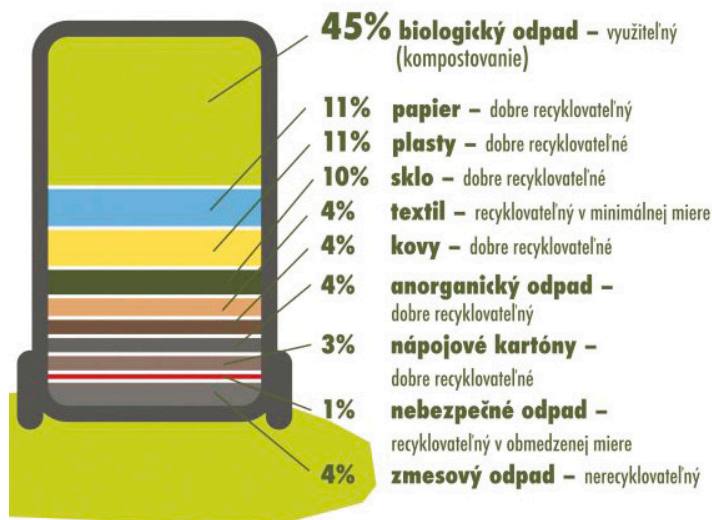

V prípade obalov výrobca a dovozca, ktorý predáva výrobky v obaloch končiacich v komunálnom odpade, financuje triedený zber prostredníctvom zapojenia sa do OZV. Takýmto kolektívnym plnením sa zabezpečuje financovanie nákladov na triedený zber celého množstva vyzbieraných odpadov v obciach a mestách a obce sú od týchto nákladov odbremenené.

Aby ministerstvo zabezpečilo prehľadný triedený zber komunálnych odpadov z obalov s jednoznačnou zodpovednosťou, vytvorilo v prospech obcí prostredie, v ktorom za odpad z obalov a neobalových výrobkov zo skla, papiera, plastu zodpovedá len jedna OZV. V opačnom prípade by si zodpovednosť voči obci posúvali jednotlivé OZV medzi sebou a bolo by až nemožné identifikovať vinníka v prípade nefungujúceho systému triedeného zberu v takejto obci. Zároveň sa týmto krokom bráni riziku vytvárania duplicitných potvrdení o zbere odpadov v obciach.

OZV garantujú aj financovanie zberu a recyklácie obalov od výrobcov, ktorí na trh uviedli výrobky v obaloch a tie sa odpadmi stali až v dobe, keď už tento výrobca na trhu nepôsobí.

V prípade papiera, plastov a skla sa na financovaní triedeného zberu podieľajú i výrobcovia výrobkov, ktoré nie sú obalmi, ale sú spoločne s obalmi zbierané, tzv. neobaly. Ide predovšetkým o noviny, časopisy, reklamné letáky, ale i tabuľové sklo a vybrané plastové výrobky používané v domácnostiach. Výrobcovia a dovozcovia obalov i neobalových výrobkov sú združení v spoločných OZV tak, aby obec alebo mesto malo prostredníctvom jednej zmluvy zabezpečené financovanie celého triedeného zberu papiera, skla, plastov a kovových obalov.

TRIEDENÝ ZBER NA SLOVENSKU SA ZLEPŠUJE – AKTUÁLNE VÝSLEDKY

O pár dní končí rok 2021 a práve záver roka je obdobím vyhodnocovania štatistických údajov zozbieraných a spracovaných za predchádzajúce obdobie – za rok 2020. Z dát vidieť, ako sa vyvíjala produkcia komunálneho odpadu obyvateľstva, koľko odpadu recyklujeme a naopak, koľko odpadu skončilo na slovenských skládkach. V plnení cieľov stanovených Európskou úniou sa Slovensko zlepšuje a systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov od svojho vzniku dosahuje každým rokom lepšie výsledky.

Produkcia smetí v roku 2020 rástla rýchlejšie ako spotreba domácností

Produkcia komunálneho odpadu od roku 2015 kontinuálne rastie, pričom v roku 2019 vyprodukoval každý občan 421 kg za rok a v roku 2020 predstavovalo toto množstvo až 433 kg na obyvateľa (bez zohľadnenia drobného stavebného odpadu). Pre porovnanie, priemerné množstvo komunálneho odpadu na obyvateľa v EÚ v roku 2019 bolo 502 kg. Dobrou správou pre Slovensko je, že napriek nárastu medziročného množstva komunálneho odpadu o 3 % (spotreba domácností medziročne narástla len o 0,9 %) sa zloženie komunálneho odpadu zlepšuje v prospech triedeného zberu. Slovenský občan vyprodukoval o 2 % menej zmesového odpadu oproti roku 2019, čo v roku 2020 predstavovalo 210 kg zmesového odpadu na obyvateľa.

Napredujeme v triedení vo farebných kontajneroch

Vďaka občanom v obciach triediacich sklo, plasty, papier, kovy a drevo sa v roku 2020 odarilo vyzbierať až 60 kg na obyvateľa, čo predstavuje oproti roku 2019 medziročný nárast až 8 %. Ak zoberieme do úvahy aj triedený zber elektra, batérií, biologicky rozložiteľného odpadu a šatstva, medziročný nárast triedeného zberu na Slovensku sa zlepšil až o 12 %.

Najviac sme sa zlepšili v triedení plastov

Z jednotlivých vytriedených zložiek bol najväčší percentuálny nárast v triedení zaznamenaný v komodite plasty (nárast o 19 %). Kovových obalov a skla sa vytriedilo medziročne o 10 % viac. „Vidíme veľký záujem a motiváciu hlavne zo strany výrobcov, ktorí v spolupráci so samosprávami chcú triedený zber aj naďalej rozvíjať. ENVI - PAK zastupujúc výrobcov prevádzkuje a financuje triedený zber v obciach tak, aby sa dosiahol najdôležitejší cieľ – zvyšovanie množstva vytriedeného odpadu. Pomáha v tom nielen osвета medzi obyvateľstvom, zvýšenie ceny za skládkovanie, ale najmä starostlivé sledovanie vývoja triedeného zberu zo strany OZV, vyhodnocovanie efektívnosti zberovej infraštruktúry a kvality dotriedňovania vzhľadom na požiadavky recyklátorov,“ hovorí Hana Nováková, generálna riaditeľka OZV ENVI - PAK.

Prvýkrát skončila na skládkach menej ako polovica odpadu

Jedným z hlavných cieľov, ktoré nám Európska únia stanovila na rok 2035, je zníženie miery skládkovania, a to na úroveň 10 % komunálneho odpadu. Aj keď skládkovanie komunálneho odpadu z roka na rok klesá, stále máme na Slovensku značné rezervy. V roku 2020 prvýkrát v histórii skončila na skládkach menej ako polovica komunálneho odpadu (49,7 %).

K zníženiu miery skládkovania môže v budúcnosti pomôcť najmä triedenie kuchynského bioodpadu, ktoré je na Slovensku povinné od 01. 01. 2021. Práve táto zložka bola v minulosti v zmesovom odpade najviac zastúpená, tvorila z neho takmer 50 %. Zavedenie povinného triedenia kuchynského bioodpadu sa však v štatistikách prejaví až pri budúročnom vyhodnotení. Dnes by mal byť povinný zber bioodpadu zavedený vo všetkých mestách a obciach na Slovensku, s výnimkou Prešova, Bratislavy a Košíc. Prešov má výnimku do roku 2022, Bratislava a Košice sa pridajú v roku 2023.

Triedenie kuchynského bioodpadu pomôže znížiť objem zmesového komunálneho odpadu, zvýšiť recykláciu a najmä znížiť skládkovanie

Údaje Štatistického úradu, ale aj analýzy komunálneho odpadu, ktoré vykonáva OZV ENVI - PAK potvrdzujú, že nerastie len samotný triedený zber, každoročne narastá aj množstvo zrecyklovaných vytriedených zložiek. Kým pred zavedením rozšírenej zodpovednosti výrobcov v roku 2015 sa zrecyklovalo len približne 14,9 % vyzbieraného komunálneho odpadu, v roku 2020 sme na Slovensku dosiahli až 42,2 % (za rok 2019 EUROSTAT uvádza 38,5%). Európske ciele pre recykláciu sú nastavené veľmi ambiciózne. Do roku 2025 by sme mali dosiahnuť mieru recyklácie 55 % a do roku 2035 až 65 %.

Smeruje Slovensko k splneniu cieľa v roku 2025?

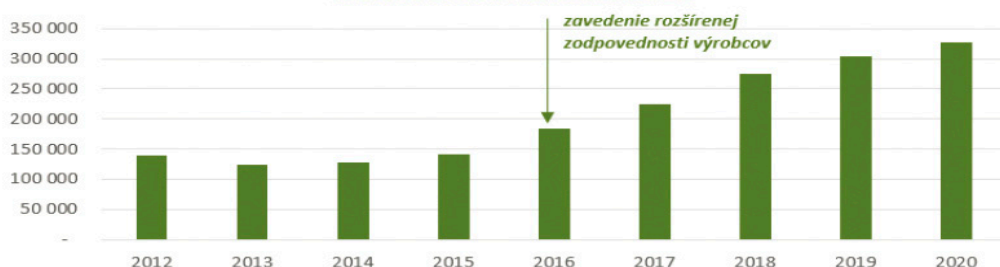
Podľa aktuálne dostupných dát áno. Či sa však podarí udržať pozitívny trend vývoja, naznačia už dáta za rok 2021. Práve tu sa prvýkrát prejaví zmeny spôsobené už spomínaným zavedením povinného triedenia bioodpadu. Vďaka tomuto opatreniu sa okrem nižšej miery skládkovania, znížia aj samotné objemy zmesového komunálneho odpadu a zvýši sa miera recyklácie. V roku 2022 ovplyvní triedený zber v obciach spustenie zálohovacieho systému, s čím bude súvisieť aj zmena štatisticky sledovaných údajov o komunálnom odpade.

Rozšírená zodpovednosť výrobcov naštartovala udržateľný rozvoj triedeného komunálneho zberu odpadu

Od roku 2016, kedy bola RZV na Slovensku zavedená, každoročne rastie množstvo vytriedených zložiek komunálneho odpadu (papier a lepenka, sklo, plasty, kovové obaly, drevo). V roku 2020 bolo celkovo na Slovensku vyzbieraných 327 747 ton vytriedeného komunálneho odpadu, čo oproti predchádzajúcemu roku, kedy bolo vyzbieraných 303 164 ton, predstavuje nárast o viac ako 8 %. Od zavedenia rozšírenej zodpovednosti výrobcov v roku 2016 vzrástlo množstvo vytriedených zložiek už o viac ako 133 %. „V nastavení systému triedeného zberu, je vždy čo zlepšovať, ale je nespochybniteľné a preukazujú to i dáta, že je nastavený dobre, z roka na rok prináša lepšie výsledky,“ uzatvára Hana Nováková.

Článok spoločnosti ENVI-PAK (<https://envipak.sk/clanok/triedený-zber-na-slovensku-sa-zlepsuje--aktualne-vysledky>)

Vývoj triedeného zberu (sklo, papier, plast, kov, drevo) v tonách v období 2012-2020

TRIEĎME ODPAD,

OPLATÍ SA TO!

PAPIER

✓ PATRIA SEM:

Noviny, časopisy, letáky, stlačené krabice a kartóny, papierové obaly, knihy bez väzbových obalov, kancelársky papier.

✗ NEPATRIA SEM:

Krabice z mlieka, väzbové obaly kníh, mokrý, mastný, povoskovaný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtový papier, použité plienky a hygienické potreby, alobal.

SKLO

✓ PATRIA SEM:

Nevratné obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, sklenené črepy, tabuľové sklo bez drôtenej vložky (väčšie množstvo patrí na zberný dvor).

✗ NEPATRIA SEM:

Plexisklo, keramika, zrkadlá, porcelán, žiarivky, autosklá, TV obrazovky, sklo s kovovou výplňou.

PLASTY

KOVY

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

✓ PATRIA SEM:

Plastové obaly, napríklad stlačené alebo zošliapnuté PET fľaše z nápojov, plastové obaly z pracích a čistiacich prostriedkov alebo kozmetiky.

Kovové obaly, nápojové plechovky, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, hliníkové časti obalov, alobal.

Stlačené alebo zošliapnuté obaly z džúsov, mlieka, smotany.

✗ NEPATRIA SEM:

Plastové obaly so zvyškami jedál, zvyškami kozmetiky alebo iných prostriedkov, linoleum, guma, molitan, obaly znečistené olejovými a ropnými látkami, stavebný polystyrén.

Kovový odpad so zvyškami nebezpečných látok (farby, laky, oleje) – o spôsobe ich zneškodnenia sa informujte vo svojej obci.

Nápojové obaly so zvyškami nápojov.

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

- ✓ Snažte sa odpad netvorit vôbec.
- ✓ Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- ✓ Riadte sa pravidlami triedenia svojej obce. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
- ✓ Triedte odpad, oplatí sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.

ENVI-PAK
www.envipak.sk

www.triedime.sk

STLÁČAJME ODPAD, UŠETRÍME.

Nestlačený odpad v zberných nádobách zbytočne zaberá veľa miesta a v konečnom dôsledku zberová spoločnosť odváža vzduch. Platí to pre plastové fľaše, kartónové krabice či plechovky. Preto je veľmi dôležité obal pred vyhodením stlačiť a zmenšiť jeho objem. Do kontajnerov sa tak vojde až 4-krát viac odpadov. Napríklad do nádoby s objemom 1100 l sa zmestí približne 733 stlačených 1,5-litrových PET fliaš. Ak by sme ich do nádoby hádzali nestlačené, zmestilo by sa ich tam len približne 200. Ak sa odpad pred vyhodením nestláča, kontajner sa javí plnší, ako v skutočnosti je. Ďalší odpad sa už doň potom nezmesť.

VĎAKA RECYKLÁCIÍ SA ODPAD ZNOVU VYUŽÍVA NA VÝROBU NOVÝCH PRODUKTOV

Tým sa znižuje spotreba prírodných zdrojov, šetrí sa spotreba energie.

5 POHÁROV

stačí na výrobu vázy

zo 670 HLINÍKOVÝCH PLECHOVIEK

sa môže stať rám na bicykel

Z 30 PET FLIAŠ

môže byť fleecová bunda

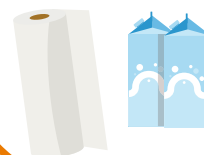
10 ČASOPISOV

sa môže zmeniť na krabicu na TV

Z 2 NÁPOJOVÝCH KARTÓNOV

sa dá vyrobiť 1m² kuchynských utierok

ČAS ROZKLADU ODPADU V PRÍRODE ALEBO NA SKLÁDKE

OHRYZOK JABLKA
NIEKOLKO TÝŽŇNOV

PAPIEROVÁ VRECKOVKA
3 MESIACE

NOVINY
3 - 12 MESIACOV

PLECHOVKA
20 - 100 ROKOV

PET FLAŠE
100 - 1000 ROKOV

PNEUMATIKA
200 - 300 ROKOV

BATÉRIA
200 - 500 ROKOV

SKLO
4000 ROKOV

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – TRIEDIACA LINKA

Čo sa deje s odpadom, ktorý bol správne vytriedený do farebných kontajnerov či vriec?

Všetky odpady, ktoré sú v kontajneroch alebo vreciach na triedený zber, je potrebné ešte dotriediť. Pracovníci na triediacej linke na odpad triedia jednotlivé druhy podľa ich ďalšieho využitia. Zároveň odstránia nečistoty a odpad, ktorý tam ľudia nesprávne hodili. Až potom sa roztriedený a zlisovaný odpad odváža na ďalšie spracovanie.

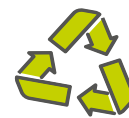

Tento materiál vznikol ako vzdelávacia pomôcka na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správne mu triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE – AKO JE TO S RECYKLÁCIOU

Ako prebieha recyklácia jednotlivých druhov odpadu?

Sklo je možné recyklovať takmer donekonečna, preto je veľmi vhodným materiálom. Horšie to je však s časom jeho rozkladu. Trvá až 4000 a viac rokov, kým sa sklo v prírode rozloží. Aj preto by ste vratné fľaše mali vždy vrátiť do obchodu a zvyšné vhodiť do zeleného kontajnera, odkiaľ poputujú na recykláciu. Nehovoriac o tom, že črepiny zo skla by mohli zvieratám v prírode veľmi ublížiť.

Papier patrí tiež do skupiny dobre recyklovateľných materiálov, ale nedá sa recyklovať donekonečna – vlákna celulózy sa pri opakovanom recyklovaní skracujú. Čiže papier je možné **recyklovať len 5- až 7-krát**.

Základnou výrobnou surovinou pre **plasty je ropa**. Nevytriedené plasty zaťažujú životné prostredie a ak skončia v prírode alebo na skládke odpadov, rozkladajú sa 100 až 1000 rokov. Preto je potrebné ich triediť. Plasty sú totiž ľahko tvarovateľné, dajú sa z nich vyrobiť rôzne fólie alebo je možné ich použiť na výrobu predmetov bežnej spotreby. Ďalej je ich možné spracovať na rôznych stavebných materiálov (potrubia, odkvapové rúry), sedadlá, podložky, krytiny či koberce v dopravných prostriedkoch. Recykláciou plastov sa šetrí primárna surovina – ropa. Pred vyhodením plastových fliaš je potrebné zmenšiť ich objem zošliapnutím.

Recyklácia železa prebieha pri teplote 1700 °C, v prípade **hliníka** je to 660 °C. Materiál, z ktorého sú plechovky a konzervy vyrobené, je odolný a v prípade ich vyhodenia vo voľnej prírode sa proces rozkladu odhaduje na niekoľko desiatok rokov. Pred ich vyhodením je potrebné odpad stlačiť, aby sa ich objem zmenšil na čo najmenšiu možnú mieru.

Z recyklovaných hliníkových plechoviek môže vzniknúť nový rám na bicykel alebo z tých oceľových vzniknú napríklad kľúče.

Nápojové kartóny patria do kategórie viacvrstvových kombinovaných materiálov. Obsahujú väčšinou 70 % papiera, 25 % plastu a 5 % hliníka. Je možné ich recyklovať až dvoma spôsobmi. Mokrou cestou, kedy sa pomocou rozvlákňovania znovu získava papier, alebo cestou suchou, kedy sú sekané na malé čiastočky, ktoré sa používajú pri výrobe izolačných a stavebných dosiek. Základom izolačných a stavebných dosiek, z ktorých sa stavajú priečky v domoch, je rozdrvený a za tepla zlisovaný nápojový kartón, teda krabica z džúsu či mlieka.

Napríklad recykláciou dvoch nápojových kartónov sa dá vyrobiť 1 m² kuchynských utierok.

Tento materiál vznikol ako vzdelávacia pomôcka na podporu triedeného zberu a má motivovať deti a mládež k správne triedeniu odpadu. Je súčasťou vzdelávacieho projektu spoločnosti ENVI - PAK, a.s.

OZNAČOVANIE OBALOV

V obchodoch nás obklopujú tisíce rôznych výrobkov. Málokto si však na obaloch všimne nenápadné symboly trojuholníkov, písmená a čísla. Vďaka značkám na obaloch vieme, ako správne triediť. Tie napovedajú, do ktorého kontajnera môžeme obal vytriediť. Najčastejšie na obaloch výrobcovia uvádzajú jednoduché skratky, takže je na prvý pohľad jasné, že ide napríklad o papierový alebo sklenený obal. Zložitejšie sú označené plasty. Skratky priamo označujú druh plastu, z ktorého je obal vyrobený. Často sa tiež stretávame so skratkou C/PAP. Tú nájdeme na nápojových kartónoch z džúsu alebo mlieka.

Materiály z PAPIERA – do modrého kontajnera alebo vreca určeného na papier patria všetky obaly so skratkou PAP. Čísla 20,21 a 22 upresňujú druh papiera. 20 je vlnitá lepenka, 21 hladká lepenka a 22 bežný papier.

Krabice pred vyhodením zošliapnite, aby bol ich objem čo najmenší a neobsahoval zbytočne veľa vzduchu. Zostane tak viac miesta pre ďalší odpad. Odvážanie vriec a kontajnerov, ktoré sú správne naplnené, je nielen efektívnejšie, ale aj priateľské k životnému prostrediu.

Materiály zo SKLA – sklu patrí zelená farba a pri triedení sa nerozlišuje, či ide o farebné, alebo číre sklo. Číslo 70 za značkou GL označuje číre sklo, 71 je zelené sklo a 72 hnedé sklo.

POZOR! Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich nazad do predajne.

Materiály z PLASTU – obaly označené nasledovnými symbolmi označujú plasty a patria do žltých kontajnerov alebo vriec určených na plast.

Pred vyhodením odpad zošliapnite. Nestlačené PET fľaše zmenšia možnosti kontajnera. Do nádoby s objemom 1100 litrov sa zmestí až 733 stlačených 1,5 litrových PET fliaš. Ak by neboli stlačené, zmestilo by sa ich tam len približne 200.

Materiály z KOVU – obaly zo železa majú skratku FE a číslo 40, hliník ALU číslo 41.

Pozor, v niektorých obciach a mestách sa kovy zbierajú do samostatných kontajnerov či vriec, v mnohých sa však triedia spolu s plastmi alebo nápojovými kartónmi. S týmto druhom odpadu je preto potrebné nakladať podľa nariadenia obce.

Ak je to možné, kovové obaly treba pred vyhodením stlačiť a zmenšiť ich objem. Zmestí sa ich tak do vriec alebo kontajnerov viac.

NÁPOJOVÝM KARTÓNOM patrí oranžová farba a majú označenie C/PAP.

Obal zložený z viacerých rôznych materiálov, ktoré nemožno od seba ručne oddeliť, je kompozit. Kompozity sa označujú písomným znakom C/skratkou materiálu, ktorý prevažuje. C/PAP je znak nápojového kartónu.

Pozor, v niektorých obciach a mestách sa nápojové kartóny zbierajú do samostatných kontajnerov či vriec, v mnohých sa však triedia spolu s plastmi alebo kovmi. S týmto druhom odpadu je preto potrebné nakladať podľa nariadenia obce.

Nápojové kartóny je potrebné pred vyhodením zošliapnuť a tak zmenšiť ich objem.

Označenie na obale	Význam
	ZELENÝ BOD je registrovaná ochranná známka Obal označený ochrannou známkou ZELENÝ BOD patrí do triedeného zberu. Systém ZELENÝ BOD je najrozšírenejším spôsobom využitia druhotných surovín pochádzajúcich z komunálneho odpadu v Európe.
	Materiálové označenie zloženia obalu. Označovanie obalov znakom materiálu, ktorého je obal zložený, nie je na Slovensku povinné. Množstvo výrobcov však označuje obaly svojich výrobkov trojuholníkom so skratkou materiálu či číselným označením.
	Trojuholník s nevyplnenými čiarami označuje výrobky alebo obaly zhotovené z recyklovaných materiálov.
	Panáčik s košom. Používa sa ako prevencia proti znečisťovaniu životného prostredia. Táto značka znamená, že obal je potrebné dať po použití do príslušnej zbernej nádoby.
	Znak označujúci elektrické a elektronické zariadenie vrátane batérii, žiaroviek a žiariviek. Pováčšine ide o nebezpečné odpady, preto ich nevhadzujte do zberných nádob, ale odovzdajte ich na miestach určených na zber takýchto zariadení.
	Označenie pre produkt Bio a Eko, ktorý je výsledkom ekologického poľnohospodárstva a pre potravinu vyrobenú z ekologických poľnohospodárskych zložiek – je to BIO potravina. BIO potraviny obsahujú najmenej 95 % zložiek pochádzajúcich z ekologického poľnohospodárstva s osvedčením o ekologickom pôvode.
	Značku kvality SK môže získať len slovenský výrobca, ktorého výrobky sú vyrábané z domácich surovín s dodržaním noriem kvality. Výrobky musia obsahovať minimálne 75% domácich surovín a všetky časti výrobného procesu sa musia uskutočňovať na Slovensku.

Znaky nebezpečných látok	
	Výbušné látky
	Horľavé látky
	Oxidujúce látky
	Plyny pod tlakom
	Korozívne a žieravé látky
	Toxické látky
	Dráždivé látky
	Látky nebezpečné pre zdravie GHS09 – látky nebezpečné pre životné prostredie

Projekt "Kompostovanie v obci Most pri Bratislave"

bol zrealizovaný s finančnou podporou
Environmentálneho fondu na rok 2020

Environmentálny
fond

PRAVIDLÁ KOMPOSTOVANIA

ZLOŽENIE

Do kompostéra patria bioodpady zo záhrady i kuchyne (**dusíkaté materiály**). Pravidelne ich zmiešavajte s **uhlíkatými materiálmi** (zrecyklované papiere, hobliny, štiepka, suché lístie, tráva,...). Čím pestrejší bioodpad, tým kvalitnejší bude výsledný kompost.

Správny **HMOTNOSTNÝ POMER** obsahu kompostéru = **1** (dusíkaté materiály) : **30** (uhlíkaté materiály)

VEĽKOSŤ

Bioodpad krájajte, drvte, sekajte na čo najmenšie kúsky. **Nemali by byť väčšie ako palec na ruke**. Zjednodušíte si manipuláciu s kompostovaným materiálom a urýchlite jeho rozklad aj tvorbu kompostu.

VLHKOSŤ

Ideálny stav je, ak vám po stlačení v dlani **ostane kompostovaný materiál v kope a vytečie z neho pár kvapiek vody**. Vlhkosť zvýšite zaliatím vodou. Ak je kompostovacia kopa príliš vlhká, pridajte suchý savý uhlíkatý materiál a viac ju prevzdušňujte, aby sa voda rýchlejšie odparila.

VZDUCH

Obsah kompostéru pravidelne **prevzdušňujte**. Odporúčame aspoň **1 x týždenne**. Prístup kyslíka urýchlí proces rozkladania bioodpadov. Čím väčší objem bioodpadov máte, tým častejšie by ste ho mali prevzdušňovať. **Ako sa to robí?** Čerstvý odpad premiešavajte s tým, ktorý sa nachádza na dne kompostéru. Pomôžu vám vidly, lopata alebo šikový **prekopávač**. Nájdete ho v našom **e-shope**.

Naplnený kompostér

Po naplnení kompostéra bioodpami ho dôkladne prevzdušnite a nechajte odležať. Po určitom čase sa objem kompostovaných materiálov zníži a kompostér môžete znova naplňať. Postup opakujte do maximálnej možnej miery. Potom obsah kompostéru aspoň raz za čas prevzdušnite a nechajte dozrievať 3 až 9 mesiacov.

Hotový kompost

Vyskúšajte jednoduchý experiment, ktorý vám povie, či je kompost „dozretý“. Do preosiataho kompostu zasadte semienka žeruchy. Poriadne ho polejte a prekryte transparentnou fóliou. Ak do 7 dní vyklíči žerucha so sviežimi zelenými listami, kompost je hotový a kvalitný. Ak vyrastú rastliny so žltými či hnedými listami, kvalita je nízka. V prípade, že vyklíči len zopár semienok, kompost ešte potrebuje dozrieť.

OZ Kompostujme info@kompostuj.me

Pusté 866 t. č.: 0917 117 828

013 22 Rosina

KOMPOSTUJ.ME

Projekt "Kompostovanie v obci Most pri Bratislave"

bol zrealizovaný s finančnou podporou
Environmentálneho fondu na rok 2020

Environmentálny
fond

KOMPOSTOVANIE V ZÁHRADE

Čo DÁVAŤ do kompostéra?

- pokosenú trávnu, seno, slamu, suché lístie
- odpad rastlinného pôvodu: zvyšky ovocia a zeleniny – surové, nahnité, s plesňou (varené len v malom množstve)
- nadrobno podrvené kôstky, zrná, škrupiny vajec
- bylinky, kvety, odumreté časti rastlín, burinu*
- vylúhované čaje a kávu
- stielky, srst', perie z hospodárskych zvierat, ich výkaly (hnoj)**
- uhlíkatý materiál: zrecyklovaný papier – obaly z vajec, kotúčiky z toaletného papiera, použité kuchynské papierové utierky (nie masťné), noviny a kartóny v malom množstve, hobliny, piliny, drevená štiepka,...

* Ako správne kompostovať burinu nájdete na stránke kompostuj.me.

** Hnoj má vysoký obsah dusíkatých látok, preto ho miešajte s uhlíkatými materiálmi.

Čo NEDÁVAŤ do kompostéra?

- odpad živočíšneho pôvodu a kosti
- mäsové a mliečne výrobky
- varené jedlá, koláče, pečivo
- šupky citrusových plodov (max. 20 % celkového objemu kompostéra)
- plasty, konzervy, textil a sklo, ktoré treba vhodiť do správneho kontajnera
- chemikálie, lieky, farby, oleje, batérie – vyžadujú si špeciálnu likvidáciu
- prach a smeti z vysávača

Miesto pre kompostér

Kompostér umiestnite tak, aby ste k nemu mali dobrý prístup pri vysypávaní koša s bioopadmi z kuchyne a fúrikom naplneným pokosenou trávou, lístím. Mali by ste mať okolo neho priestor na manipuláciu pri prevzdušňovaní a vyprázdňovaní hotového kompostu. Nemal by byť príliš ďaleko od vášho domu ani blízko susedovho. Kompostér umiestnite v polotieni pod stromami a vyrobte mu striešku, aby do neho nepršalo. Alebo si v našom *e-shope* kúpte kompostér s otvárateľnou strechou.

Zabezpečenie kompostéra

Nepriateľom kompostéra nie sú len nesprávne prísady, ale i malé živočíchky ako myši, potkany, piskory, krtkovia a pod. Dno kompostéra treba vystlať pletivom s malými očkami a vetracie otvory by tiež nemali byť väčšie ako 1,5 cm.

Uhlíkaté zásoby

Pozbierajte a uskladnite suché lístie na zimu do vriec a počas celého roka máte dostatočnú zásobu uhlíkatého materiálu pre váš kompostér. Čím viac druhov lístia, tým lepšie. Ak vysušené lístie pokosíte pri kosení trávnik, v kompostéri sa rýchlejšie rozloží. Pozor orechové listy totiž obsahujú látky, ktoré sa rozkladajú dlhšie, preto ich do kompostéra pridávajte pokosené. Môžu tvoriť max. 30 % hmotnosti kompostovaných materiálov.

Vieme, ako kompostovať v byte, záhrade aj na sídlisku.
www.kompostujme.sk

OBLIEKAJ SA ZODPOVEDNE!

Ročne sa vo svete vyrobí asi 80 miliárd kusov oblečenia, pričom až 80 % putuje na skládku. Textilná výroba, ako jedno z najznečisťujúcejších odvetví, vyprodukuje 1,2 miliardy ton CO₂ ročne, čo je viac emisií ako z medzinárodných letov a námornej dopravy dokopy. Tzv. „fast fashion“ (rýchla móda) je neprehliadnuteľnou hrozbou pre našu planétu.

Cieľ 2030

Nový akčný plán Európskej únie pre obehové hospodárstvo: dosiahnuť vysokú úroveň triedeného zberu textilného odpadu, ktorú musia členské štáty zabezpečiť do roku 2025.

V čom to viazne?

Textilné výrobky sú po výrobe potravín, bývaní a doprave štvrtým najzaťažujúcejším odvetvím na primárne suroviny a vodu a piatym, pokiaľ ide o emisie skleníkových plynov. Odhaduje sa, že celosvetovo sa recykluje menej ako 1 % všetkých textilných výrobkov. Oblečenia je skrátka všade veľa. Jeho životnosť je z pohľadu kvality aj módy veľmi nízka. A jeho cena nie je férová pre ľudí, ktorí ho vyrábajú a ani pre životné prostredie.

Aká je situácia na Slovensku?

Každý z nás ročne vyhodí v priemere 4 – 12 kg šatstva. Na oblečenie míňame stovky eur ročne. Traja z desiatich Slovákov nové kúsky dokupujú každý mesiac. Viac ako polovica Slovákov priznáva, že má plný šatník, ale napriek tomu stále „nemá čo na seba“. Celkovo 53 % Slovákov má problém s výberom oblečenia, pretože ho nevedia správne kombinovať, a tak si pravidelne dokupujú nové kúsky. V tomto začarovanom kruhu plnom plytvania sa točia viac ženy ako muži a najmä mladí do 24 rokov.

Treba vedieť!

Pomalá, udržateľná či etická móda. Dnes sa o móde hovorí v nových intenciách. Zatiaľ čo tzv. „fast fashion“ je neprehliadnuteľnou hrozbou pre našu planétu, „slow fashion“ je jej riešením. Nakupovanie oblečenia bolo kedysi príležitostnou udalosťou. Niečo, čo sa dialo niekoľkokrát do roka, keď sa striedali ročné obdobia alebo sme z oblečenia vyrástli. Nebolo to tak dávno, keď nám oblečenie šili mamy, a keď sme z neho vyrástli, zdedili sme ďalšie po staršom súrodencovi, sesternici, bratrancovi. A to naše zase putovalo mladšej generácii.

Ale zhruba pred dvadsiatimi rokmi sa niečo zmenilo. Oblečenie zlacnelo, je trendovejšie, cykly sa zrýchlili a nakupovanie sa stalo formou zábavy. Začali nám vládnuť globálne reťazce a online obchody. Oblečenia je zrazu príliš veľa! Čo je dnes trendy? Odpoviete možno jednoznačne: lacné, ľahko dostupné oblečenie, ale vyzerajúce luxusne a jedinečne. Iní namietajú: sú to staronové kúsky, vytiahnuté zo šatníka našich starých mám, minimálne upravené či spestrené rôznymi doplnkami. Ďalší vravia: nie, moderné je nekupovať, ale vymieňať.

Nuž, rozhodnite sami! Majte však na zreteli, že za lacným oblečením sa často skrývajú šokujúce fakty a čísla o vplyve módy na životné prostredie, či nekalé marketingové praktiky veľkých obchodných reťazcov. Vedeli ste, že práve oblečenie svetovo známych značiek ako H&M, Zara alebo Primark je vyrábané v krajinách s najlacnejšou pracovnou silou? Priemerná mesačná mzda v odevnom priemysle v štátoch s najnižším príjmom je približne 220 eur. Pracovníci tovární v týchto krajinách pracujú 14 - 16 hodín denne v nevhodných podmienkach – napr. šička má priestor 3 m², v ktorom sa zdržuje počas celého dňa. Budovy tovární sú staticky nevyhovujúce. Maloleté deti sú využívané na detskú prácu a o takejto forme práce sa hovorí aj ako o novodobom otroctve.

Za rok 2018 na Slovensku predstavoval textilný odpad približne 10,6 kg na jedného obyvateľa, spolu 57 721 ton odpadu z textilu a obuvi. Tento odpad putuje prevažne na skládky, prípadne

do spaľovní. Textilný odpad nemusí však končiť len takto, textil/odevy je možné podať ďalej/vymeniť si ich alebo si zo starších vecí vyrobiť nové.

Čo je „fast fashion“ (rýchla móda)? Odhaliť nám ju pomôže niekoľko aspektov, ktoré výrazne ovplyvňujú ľudstvo aj našu planétu: ponúka tisíce štýlov a najnovších trendov; má nový tovar na sklade každých pár dní či týždňov; používa lacné a nekvalitné materiály, čo spôsobuje znehodnotenie oblečenia po niekoľkých vypraniach - z takéhoto „lacného“ oblečenia sa pri praní uvoľňujú mikroplasty, ktoré nezachytia ani čistiare odpadových vôd; oblečenie je vyrobené v krajinách s najlacnejšou pracovnou silou a slabou environmentálnou legislatívou; dodávateľský reťazec je tak zložitý a netransparentný, že je ťažké zistiť, kto sú jeho subdodávatelia a kto v skutočnosti oblečenie vyrobil.

Týmito znakmi je dnes charakterizovaná nielen takmer každá globálna značka, ale aj tie malé a neznáme. Dôležitá je rýchlosť a nízke náklady, zo dňa na deň prinášať nové kolekcie inšpirované módnymi prehliadkami alebo štýlom celebrit. Ročne sa vyrobí 80 miliárd kusov oblečenia, čo je 11-krát viac ako svetová populácia ľudí. Odhaduje sa, že dnes nakupujeme o 60 % oblečenia viac ako v roku 2000 (v Európe najviac Briti, a to ročne až 26,7 kg na osobu).

Medzitým končia tisíce ton oblečenia v odpade, pričom až 80 % každoročne putuje na skládku. Textilná výroba, ako jedno z najznečisťujúcejších odvetví, vyprodukuje 1,2 miliardy ton CO₂ ročne, čo je viac emisií ako z medzinárodných letov a námornej dopravy dokopy. Pokiaľ sa vývoj nezmení, predpokladá sa, že do roku 2030 vzrastú emisie z tohto sektora až o 60 %. Už ste niekedy premýšľali nad tým, koľko vody sa spotrebuje na výrobu bavlneného trička? Tolko, koľko vypije človek za 3 roky svojho života – 2 700 litrov. Šokujúce, že?

Čo je „slow fashion“ (pomalá móda)? Dá sa povedať, že je presným opakom rýchlej. Spomaľuje životný cyklus oblečenia, proces jeho výroby, nákupu, nosenia a následného vyradenia.

Cieľom je zvýšiť životnosť oblečenia a jeho kvalitu. Pomalá móda by sa mala stať dôležitou súčasťou nového konceptu obehovej ekonomiky, kde je oblečenie a textil v obehu tak dlho, ako je to len možné. Znižujú sa tak nároky na nové prírodné zdroje na jednej strane, a tiež množstvo vzniknutého odpadu na strane druhej.

Čo je „upcycling móda“? Ide o znovupoužívanie odpadu, nie o jeho rozloženie na rôzne druhy materiálu ako pri recyklácii. Na rozdiel od priemyselného spracovania si tento proces nevyžaduje ďalšiu energiu či vodu, iba kreativitu. V móde to znamená, že sa zo starých kusov oblečenia vyrabia nové. Nekončia v koši, zostávajú v obehu a predlžuje sa ich životnosť.

Aká je situácia na Slovensku? Každý z nás ročne vyhodí v priemere 4 – 12 kg šatstva. Na oblečenie míňame stovky eur ročne. Traja z desiatich Slovákov nové kusy dokupujú každý mesiac. Viac ako polovica Slovákov priznáva, že má plný šatník, ale napriek tomu

stále „nemá čo na seba“. 53 % našincov má problém s výberom oblečenia, pretože ho nevedia správne kombinovať, a tak si pravidelne dokupujú nové kusy. V tomto začarovanom kruhu plnom plytvania sa točia viac ženy ako muži a najmä mladí do 24 rokov.

K mesačnej frekvencii nákupov sa priznávajú prevažne ženy, najmä vo vekovej skupine 35 – 44 rokov. Dvaja z desiatich mužov kupujú oblečenie raz za pol roka. V obchodoch s oblečením nechávajú ženy aj muži približne rovnako veľa peňazí. Tretina do 300 eur ročne a 22 % Slovákov do 500 eur. Polovica z nás, hlavne ženy, oblečenie pravidelne triedi. Najčastejšie ho posúvame známym a rodine alebo ho darujeme rôznym organizáciám. 7 % z nás nepotrebné veci jednoducho vyhodí. Upcyklovaniu, výrobe nového oblečenia, či iných výrobkov z už vytriedeného oblečenia, sa venujú iba 2 % populácie.

Článok prebraný z <https://www.ewobox.sk/sazp/zatoc-s-odpadom/moda-sa-uz-nenosi>

ZBYTOČNÝ ODPAD

Naprieč Európskou úniou ročne spotrebujeme 50 miliónov ton plastov. Štyridsať percent, teda 20 miliónov ton, sú len obaly, z ktorých je väčšina vyrobená v Číne. Ako je to vôbec možné?

Na túto otázku existuje krátka odpoveď. Spýtali ste sa niekedy sami seba, koľko potravín zabalených v plastovom obale nahromadíme za týždeň? Koľko jednorazových výrobkov denne vyhodíme? Alebo prečo si kupujeme vodu balenú v plastových fľašiach namiesto zdravotne nezávadnej pitnej vody z vodovodu?

Obrovské množstvo plastového odpadu je zbytočné. Podliehame reklame, chýbajúcemu výberu, ale aj vlastnej pohodlnosti. Obaly pritom tvoria až šesťdesiat percent plastového odpadu. Najväčší problém preto predstavujú práve jednorazové výrobky a obaly. Množstvo z nich je zbytočných, alebo nahraditeľných znovu použiteľnými, či ekologickejšími alternatívami. A čo je najlepšie, tieto náhrady nám dokážu ušetriť ročne stovky eur.

Doba plastová?

Plasty sa stali každodennou súčasťou nášho života. Ráno si vytlačím zubnú pastu z plastovej tuby, ku obedu si zoberiem plastovú balenú fľašu a večer si kúpim paradajky v plastovom kelímku v plastovom obale. Sme zaplavení plastovým tovarom a

odpadom. Plastové fľaše nájdete pohodené v meste aj na dedine. Plastový sáčok sa povaluje pri chodníku, aj pri ceste. Plastový odpad leží v našich lesoch a pláva v našich riekach. Podľa výskumu TU Zvolen až dve tretiny objemu voľne pohodeného odpadu tvoria plasty na čele s PET fľašami. Ak by dnes niekto chcel pomenovať obdobie, v ktorom sa ako ľudstvo nachádzame, názov doba plastová by bol viac než presný.

Plasty sú ako oheň. Dobrý sluha, zlý pán. Nám sa však vymkli spod kontroly. Používame ich príliš mnoho. Zbytočne. Môžu obsahovať nebezpečné chemikálie, ako sú napríklad bisfenol A (BPA), ftaláty, či ťažké kovy ako je olovo. Plasty sú síce veľmi odolné, čo však znamená, že sa nerozkladajú a zostávajú v prírode po stovky rokov. Aj keď sa niektoré z nich rozpadnú na menšie časti, ich čiastočky sa dostávajú do potravinového reťazca. Menej plastov a plastového odpadu je tak prospešné nielen pre životné prostredie, ale aj ľudské zdravie. Prečo sme nimi teda stále obklopení?

#ZaČistéSlovensko #BezOdpadov

Aký je najlepší odpad? Taký, ktorý nevznikne.

Začať môžete od seba.

Informácie prebrať z: <https://zacisteslovensko.sk/#>

PS
Progresívne Slovensko

9 tipov pre menej PLASTOVÉHO ODPADU

#ZaČistéSlovensko

1. vlastná fľaša je lepšia ako PETka

2. ukáž svoju sieťku na zeleninu a ovocie

3. ak sa dá, nakupuj v bezobalovom obchode

4. ideš nakupovať? vezmi si svoju tašku

5. káva z kaviarne chutí lepšie z vlastného pohára

6. povedz nie plastovému poháru a príboru

7. povedz to kamarátom, rodine

8. obed so sebou patrí do obedára

9. buď súčasťou zmeny na [www.zacisteslovensko.sk](https://zacisteslovensko.sk)

#BezOdpadov

[www.zacisteslovensko.sk](https://zacisteslovensko.sk)

**#ZeleneSlovensko
#ZelenaEuropa**

MENEJ ODPADOV NA SKLÁDKACH A ČISTEJŠIE SLOVENSKO!

Hlavným zámerom Programu odpadového hospodárstva SR (POH) na roky 2021 až 2025 je najmä odklonenie komunálneho odpadu od umiestňovania na skládky odpadu.

Cieľom je, aby Slovensko do roku 2025 dosiahlo 60 %-né triedenie a recyklovalo aspoň 55 % všetkého komunálneho odpadu. Do roku 2035 nesmie na skládkach skončiť viac ako 10 % komunálneho odpadu. „Splniť tieto ambiciózne úlohy bude náročné, ale je povinnosťou štátu chrániť ľudí a prírodu pred zbytočným odpadom a skládkam,“ zdôraznil minister Ján Budaj.

Hierarchia odpadového hospodárstva poukazuje na úrovne, cez ktoré materiál či odpad putuje. Zároveň pomáha určiť efektívnejšie možnosti znižovania odpadového zaťaženia Slovenska.

HLAVNÝ CIEĽ

Odklonenie odpadov od ich zneškodňovania skládkovaním najmä pre komunálne odpady

- ✓ dôsledné dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva
- ✓ presadzovanie predchádzania vzniku odpadu a opätovného použitia

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Veľmi dôležitá úroveň je tá, na najvyššom stupni hierarchie odpadového hospodárstva, a to stupeň PREDCHÁDZANIE VZNIKU ODPADU. Za ním nasleduje stupeň PRÍPRAVA NA OPĀTOVNÉ VYUŽITIE. Tieto stupne poukazujú na účinný spôsob, akým sa obmedzí samotná produkcia odpadu. Rovnako sa nimi podporuje cirkulárna ekonomika a zelená ekonomika, ktoré sú kľúčom k udržateľnosti a klimatickej neutralite.

Hlavným cieľom nového POH je posun od materiálového zhodnocovania k predchádzaniu vzniku odpadu. POH sa v tejto súvislosti prioritne zameriava na opätovné použitie, podporu triedenia odpadu pri zdroji a recyklácie, lepšie využívanie bioplastov či zavedenie povinnosti triediť textilný odpad.

Požičiavanie zdravotníckych pomôcok

- elektrická polohovateľná posteľ
- invalidný vozík
- WC stolička
- G-aparát (chodítko)
- stolička do sprchy
- antidekubitný matrac
- odsávačka

ruzova.zahradano@gmail.com
0907 799 234

 ružová záhrada n. o.

Most pri Bratislave, Zelená voda

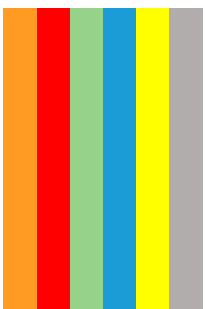
TERMÍNY VÝVOZOV 2022

		Kommunálny odpad			Plasty, Kovy, tetrapaky	Papier	BIO zo záhrad	BRKO - biologický rozložiteľný kuchynský odpad	Použitý kuchynský olej, masť, tuk	
		2 týždenný vývoz (120 l, 240 l a 1100 l nádoby)	mesačný vývoz (120 l a 240 l nádoby)	tyždenný vývoz 1100 l nádoby	priesvitné vrecia / 1100 l nádoby	priesvitné vrecia/ 120 l a 240 l nádoby	1100 l nádoby	hnedé nádoby	120 l nádoby z bytových domov, *vedierka z RD	120 l nádoby z bytových domov, *vedierka z RD
Apríl	5 19	19	5 12 19 26	5 19	8	8 20	4 11 18 25	6 13 20 27	6 13 20 27	
Máj	3 17 31	31	3 10 17 24 31	3 17 31	6	6 18	2 9 16 23 30	4 11 18 25	4 11 18 25	
Jún	14 28	28	7 14 21 28	14 28	3	3 15	6 13 20 27	1 8 15 22 29	1 8 15 22 29	
Júl	12 26	26	5 12 19 26	12 26	1	1 13 29	4 11 18 25	6 13 20 27	6 13 20 27	
August	9 23	23	2 9 16 23 30	9 23	26	10 26	1 8 15 22 29	3 10 17 24 31	3 10 17 24 31	
September	6 20	20	6 13 20 27	6 20	23	7 23	5 12 19 26	7 14 21 28	7 14 21 28	
Oktober	4 18	18	4 11 18 25	4 18	21	5 21	3 10 17 24 31	5 12 19 26	5 12 19 26	
November	1 15 29	29	1 8 15 22 29	1 15 29	18	2 18	7 14 21 28	2 9 16 23 30	2 9 16 23 30	
December	13 27	27	6 13 20 27	13 27	16	16 30	5 12 19 26	7 14 21 28	7 14 21 28	

Zberná nádoba

1. Komunálny odpad - nádoba
2. Plasty, kovy, tetrapaky - priesvitné vrecia
3. Papier - priesvitné vrecia, nádoby
4. BIO zo záhrad - hnedé nádoby
5. BRKO - nádoby, vedierka
6. Použitý kuchynský olej, masť, tuk - nádoby, vedierka
7. Sklo - zvonky v obci

* vedierka z RD - zber bude upresnený
v priebehu apríla

komunálny odpad
plasty
papier
bio zo záhrad
biologický rozložiteľný kuchynský odpad
použitý kuchynský olej, masť, tuk

Reklamácie: V písomnej forme do 24 hodín.

Reklamaciesc@avesk.sk uviesť: adresu, druh odpadu, objem poškodenej nádoby,

Reklamaciesc@avesk.sk fotodokumentácia

dane@mostpribratislave.sk do kópie e-mailu

Studené, Tri vody, Nové polia

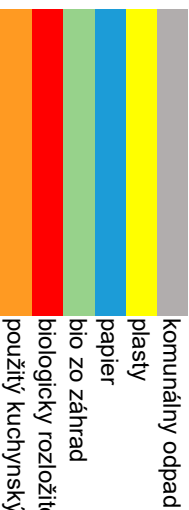
TERMÍNY VÝVOZOV 2022

		Kommunálny odpad												Plasty, kovy, tetrapaky		Papier		BIO zo záhrad			BRKO - biologický rozložiteľný kuchynský odpad			Použitý kuchynský olej, masť, tuk							
		2 týždenný vývoz (120 l, 240 l a 1100 l nádoby)				mesačný vývoz (120 l a 240 l nádoby)				týždenný vývoz 1100 l nádoby				priesvitné vrecia / 1100 l nádoby		priesvitné vrecia/120 l a 240 l nádoby		1100 l nádoby			hnedé nádoby			120 l nádoby z bytových domov, *vedierka z RD			120 l nádoby z bytových domov, *vedierka z RD				
Apríl	4	18		18	5	12	19	26		11	25		1	29	1	20	29	4	11	18	25	6	13	20	27	6	13	20	27		
Máj	2	16	30	30	3	10	17	24	31	9	23		27		18	27		2	9	16	23	30	4	11	18	25	4	11	18	25	
Jún	13	27		27	7	14	21	28		6	20		24		15	24		6	13	20	27	1	8	15	22	29	1	8	15	22	
Júl	11	25		25	5	12	19	26		4	18		22		13	22		4	11	18	25	6	13	20	27	6	13	20	27		
August	8	22		22	2	9	16	23	30	1	15	29	19		10	19		1	8	15	22	29	3	10	17	24	31	3	10	17	24
September	5	19		19	6	13	20	27		12	26		16		7	16		5	12	19	26	7	14	21	28	7	14	21	28		
Október	3	17	31	31	4	11	18	25		10	24		14		5	14		3	10	17	24	31	5	12	19	26	5	12	19	26	
November	14	28		28	1	8	15	22	29	7	21		11		2	11		7	14	21	28	2	9	16	23	30	2	9	16	23	
December	12	26		26	6	13	20	27		5	19		9		9	30		5	12	19	26		7	14	21	28	7	14	21	28	

Zberná nádoba

1. Komunálny odpad - nádoba
2. Plasty, kovy, tetrapaky - priesvitné vrecia
3. Papier - priesvitné vrecia, nádoby
4. BIO zo záhrad - hnedé nádoby
5. BRKO - nádoby, vedierka
6. Použitý kuchynský olej, masť, tuk - nádoby, vedierka
7. Sklo - zvonky v obci

* vedierka z RD - zber bude upresnený v priebehu apríla

Reklamácie: V písomnej forme do 24 hodín.

reklamaciesc@avesk.sk uviesť: adresu, druh odpadu, objem poškodenej nádoby, fotodokumentácia

dane@mostpribratislave.sk do kópie e-mailu